

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA

Alabama • Alaska • Arizona • Arkansas • California
Colorado • Connecticut • Delaware

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA — VOL. I

L'ORÉAL THROUGH GILLETTE · 00

Die eerste skof van die Amerikaanse oortog: Alaska, Arizona, Arkansas, Kalifornië, Colorado, Connecticut, Delaware. Dit begin met Hoofstuk Nul, die Arktiese proloog wat al ses volumes van die reeks deel.

Hoofstuk Nul — gedeelde opening

Hierdie openingshoofstuk word deur al ses volumes van Women of the United States gedeel. Dit word hier volledig weergegee en ingevou sodat die reeks sonder herhaling in volgorde gelees kan word.

HOOFSTUK NUL

Hier is die wêreld nie 'n gebied nie: dit is 'n grens. Die Noordpool verwelkom nie, vergewe nie, laat geen ruimte vir foute nie. Wit heers as 'n absolute entiteit, stil en sonder geheue. Temperatuur is nie meteorologiese data nie: dit is 'n roofdier. Die nag duur maande lank, verpletter gedagtes, verwring mense se omtrekke, sluk hulle wil in.

Die gemeenskappe is min, klein en geslote. Inuit, Yupik, Arktiese volke woon waar niemand sou kies om te bly nie. Hier is elke individu noodsaaklik vir die oorlewing van die groep. As jy nie nuttig is nie, word jy 'n las. En dié wat 'n las word, verdwyn in die stilte, in die sneeu, in die logika van 'n omgewing wat geen toegewings maak nie.

Die wetenskaplike basisse voeg 'n ander soort koue by: dié van hiërargieë. Hier is 'n vrou 'n seldsame teenwoordigheid, 'n anomalie wat moet aanpas of swig.

Op hierdie plek bestaan die begrip “verdwyning” nie. Daar is net die wit wat alles uitwis.

Inuit- en Yupik-vroue

Die Arktiese meisie word nie vertroetel nie: sy word voorberei. Sy leer vroeg om die koue, die donkerte en die honger te weerstaan. Sy moet nuttig word vir die stam, want hier is identiteit nie persoonlik nie. Dit is funksioneel. Die vrou dra die las van gesin en gemeenskap: kos, vuur, kinders, velle, sorg. Niemand praat oor regte nie. Niemand praat oor broosheid nie. Depressie bestaan, maar dit het geen naam nie. Geweld bestaan, maar dit het geen getuies nie.

Vrou van die wetenskaplike basisse

Opgevoed, bekwaam, gewoon aan dissipline. Sy kom aan as navorser, tegnikus en dokter. Sy ontdek gou dat die Noordpool geen kwalifikasies erken nie. Hier tel net geestelike taaiheid. Manlike hiërargieë oorheers haar, en enige teken van swakheid word as swakheid vertolk. Dit is 'n omgewing waar krag nie genoeg is nie: uiterste selfbeheersing word vereis.

Westerse vrou “van buite”

Grootgemaak in vryheid, kom sy aan in die oortuiging dat sy die koue kan oorwin. Maar die plek breek haar: eensaamheid, piepklein ruimtes, eindelose stiltes. Basisse is nie gemeenskappe nie, hulle is meganismes. En 'n vrou, binne 'n meganisme wat deur mans ontwerp is, moet veg om nie te verdwyn nie.

Die Reis na die Rand van die Wêreld

My buurman, Antonio, bekend as Nino, het jare lank gepraat oor die Noordkaap, die middernagson, die maande sonder donkerte. Dit was 'n droom wat hy in sy sak gehou het, soos iets onmoontliks. Een oggend in Mei het ek sy deurklokkie gelui en net dit gesê: “Pak jou tas. Ek is oor 'n uur terug. Ons is oor 30 dae terug.” Hy het my verbaas en gelukkig aangekyk. Sy vrou, bekommerd, het gevra wat ons planne is. “Om 'n droom agterna te jaag,” het ek geantwoord.

Ons het in die motor geklim. Ons vrouens het ons aangekyk asof ons mal is. Maar hierdie reis was eg. Nino was reeds vol vrae. “Waarheen gaan ons? Hoeveel geld moet ek saambring?” “Ontspan,” het ek vir hom gesê. “Ons sal oor 54 uur daar wees. Net 5 000 km. Ons is in die nuwe Range Rover. Geniet die rit.”

Elke 300 km moes ek stilhou: hy, twaalf jaar ouer as ek, het sy eie ritme gehad. Ek het water en vloeistowwe gehad; hy het koffie en liggaamlike behoeftes gehad. En hoe verder ons gery het, hoe meer het hy oor sy lewe gepraat. Dinge wat ek nooit sou geweet het nie as dit nie vir daardie eindelose pad was nie.

Twee mans alleen in 'n motor wat altyd oor vroue praat. Hy het net sy vrou geken. Ek het gelag. Ek het hom gerusgestel: “Ons is almal so.”

Hy het my gevra hoe ek dit regkry om by my positiewe te bly terwyl ek 60 uur bestuur. Ek het hom van Rusland vertel, toe ek op 22 vir 51 uur gery het om 'n vrou te ontmoet wat ek nog nooit ontmoet het nie. “Afstande is nie grense nie,” het ek vir hom gesê, “hulle is verskonings. Ek het nog nooit enige gehad nie.”

Die aankoms in die wit

Ons het Noorweë binnegegaan. 'n Herberg langs die pad. Ons sou die motor daar los en per slee verder gaan.

Die gids was toegedraai, ondeurdringbaar. Toe sy haar bril afhaal, het ek ontdek dat sy 'n vrou is. 'n Noorse vrou, stil, direk, ysig. Nino in die middel van die slee, sy voor, ek met my 190 cm agter, heel agteraan.

Dit was nog daglig. My horlosie het die tyd gewys, maar dit het my nie gesê of dit nag of oggend is nie. Dit was middernagson. Ons het die Noordkaap bereik.

Nino het gehuil. Hy het my omhels. Ek het laggend vir hom gesê: “Pasop... mense mag dink ons is gay.” Ons het gelag, maar ons was aan die rand van die wêreld.

Toe kom die ryp: -52°C .

Ingang tot die ware Arktika

Hulle het ons na 'n metaalhouer geneem om klere te verwissel. Uiters swaar, gewatteerde pakke, toegemaak met ingewikkelde ritssluiters.

Ek het vir die gids betaal. Nino is in 'n iglo by 'n paar mans gelos; ek is in 'n ander by 'n gesin gelos: 'n bejaarde man, tussen 70 en 80, en drie vroue tussen 30 en 50.

Dit was 'n geslote wêreld. Eenvoudig. Brutaal.

Die man het eenkant gestaan. Die vroue het die pas volgehou. En die badkamer was 'n heuwel vyf meter van die iglo af: die drolle het gevries voordat hulle die grond geraak het. My eerste piepie het 'n geel Arktiese ster geword. Dit was die Noorde wat my gegroet het.

Die middeljarige vrou, Magi, het 'n bietjie Engels gepraat. Die res was gebare, oë, hande. Die taal van die koue.

Toe ek nie seker was hoe om die pak te gebruik nie, het sy, sonder om te dink, aan my kruis geraak om my 'n versteekte ritssluiters te wys. Daar was geen kwaadwilligheid nie, geen verleentheid nie: net funksie. Oorlewing.

Die drie dae in die iglo

Hulle het kos gebring. Gerookte vis, rou vis, kabeljoulewer, walvispens. En haaibolletjies. Daar was geen keuse nie. Daar was geen alternatief nie. Dit was wat die natuur voorsien.

Toe het ek gedrink: 'n rooi vloeistof. Ek het gedink dit is wyn. Dit was gefiltreerde, gekookte, versoete walvisbloed. Ek het dit gedrink. Dit het my 'n krag gegee wat ek nog nooit tevore gevoel het nie. 'n Oer-energie. Ek het gedink dit is kokaïen. Nee. Dit was die Noorde wat die liggaam binnegaan.

Die vroue het my dopgehou. Die ou man het gaan jag. Ek het gerus en bloed gedrink. Drie dae sonder foon, internet, rekenaar, sonder Nino. Net ek en hulle.

Daar was geen nag nie. Net lig, vuur, ys en asem.

Die drie vroue het gaan lê om te slaap. Ek het 'n plek gesoek. Die jongste het haar arm opgelig en vir my gewink om nader te kom. Hulle het uitgebars van die lag. Ek het nie verstaan nie. Hulle het gesê ek is hulle “Kersfees”.

'n Manier om te sê dat ek aanvaar is.

Ek het probeer om hulle 'n bietjie geld te gee om dankie te sê. Hulle het geweier. Hulle wou net 'n drukkie hê. En 'n paar woorde in Kalabries om nader te voel.

Daar het ek die waarde van ware geskenke verstaan: dié wat nie gekoop of verkoop kan word nie.

Die gids se afskeid

Ná drie dae het die gids aangekom. Sy het 'n uur lank met die drie vroue gepraat. Ek was buite. Ek het nie verstaan wat hulle sê nie. Dit was nie my saak nie. Dit was hulle taal, hulle wêreld, hulle wet.

In die houer, terwyl ek besig was om uit te trek, het die gids ingekom. Nuuskierig. Direk. Noords. Sy het my styf omhels. Sy het my gesoen. Haar vel was so wit soos melk. Haar oë was so blou soos die Augustus-lug.

Sy het my gevra om haar weg te neem. Sy sou enigiets gedoen het om uit daardie wêreld te kom.

Ek het met respek geglimlag. Ek kon nie. Ek moes nie.

Ek het haar net een belofte gelaat: “As jy iets nodig het, skryf vir my 'n brief. Ek sal jou help.” Sy het selfs die geld geweier. Sy was 'n pragtige vrou, maar eensaam. 'n Eensaamheid wat nie van ver af gesien kan word nie. 'n Eensaamheid wat die koue nie vergewe nie.

Die terugkeer huis toe

Ons het Nino gaan haal. Hy was in die wolke. Hy wou nie teruggaan nie. Maar ek het 'n afspraak met sy vrou gehad.

Hy het almal van sy drie dae vertel. Ek het stilgebly. Ek het nooit iets met die man gedeel nie. Net met papier.

En so, terwyl Nino na sy wêreld teruggekeer het, was ek reeds op pad na 'n ander. 'n Ander bestemming. 'n Ander ontmoeting.

Welkom.

Epiloog

Die Noorde vat jou nie: dit verander jou. En dit gee jou nooit

heel terug nie. Mans kom na die Noordpool op soek na lig, stilte, foto's, drome. Vroue bly om te oorleef.

Mans vertel wat hulle gesien het. Vroue swyg oor wat hulle beleef het.

Mans keer terug. Vroue bly. Hulle bly in die koue, in huise van sneeu, in stiltes wat niemand hoor nie. Hulle bly om gemeenskappe te onderhou wat hulle nie vier nie. Hulle bly om kinders, bejaardes, vreemdelinge te beskerm. Hulle bly onsigbaar.

Ek het net een herinnering van daar af saamgeneem: 'n pragtige, ongelooflik pragtige vrou, maar alleen. Nie in 'n romantiese sin nie. In 'n menslike sin. In 'n tragiese sin.

Besinning

Die Noorde maak nie die liggaam dood nie. Dit maak teenwoordigheid dood. En wat oorbly, is wit: 'n plek waar vroue terselfdertyd leef en verdwyn.

Daarom skryf ek. Want uiterste plekke vertel nie hulle eie storie nie. En dié wat deur hulle reis, kan nie die luukse bekostig om stil te bly nie.

Nie ek nie. Nie ek nie. My land het my gebaar, en die res van die wêreld verwelkom my nie as 'n gas nie, maar as een van die familie.

Uit die absolute witheid van die Noorde het ek afgedaal in die absolute verwarring van die Verenigde State.

VERENIGDE STATE VAN AMERIKA

Die Onmoontlike Opdrag

Om agttien jaar lank vir 'n Amerikaanse maatskappy te werk, gee jou iets wat geen ander maatskappy in die wêreld kan nie: 'n werkskultuur, prosedures, 'n duidelike missie en 'n stelsel van waardes wat nie teorie is nie – hulle is daaglikse praktyk. Hulle verduidelik dit nie aan jou nie; hulle bou dit vir jou. En hulle doen dit sonder om jou toestemming te vra.

Ek was in die kantoor in New York toe ek 'n werk aangebied is wat ek my nooit voorgestel het nie. Nie 'n bevordering nie. Nie 'n oorplasing nie. 'n Eksperiment.

'n Vertroulike program, geskep om 'n model van menslike verhoudings binne die Verenigde State te valideer. Hulle het nie bestuurders, sielkundiges of opleiers gekies nie. Hulle het mense met 'n sekere soort werklike ervaring gekies. En my naam het opgekom – al was ek agttien jaar lank in verkope. Hulle het nie na die rol gekyk nie: hulle het na die verstand gekyk.

Die toets was eenvoudig om te verduidelik en uiters moeilik om te voltooi:

besoek die 50 Amerikaanse state in een jaar, kies self die stede en bly minstens 'n week in elkeen.

Die laaste twee weke sou 'n gedwonge vakansie wees. Hulle sou al die uitgawes dek. Ek moes net leef, waarneem, verstaan en elke Maandag 'n verslag indien. 'n Menslike, droë, presiese verslag.

Ek het die kontrak geteken. Ek het die huis laat weet. Hulle het niks gevra nie. Hulle wou net weet of die maandelikse voorrade

aangekom het. Ek was op die punt om 'n jaar in Amerika aan te pak. Hulle het, soos altyd, die volgende maand aangepak.

Om aan die veilige kant te wees, is my salaris direk in my bankrekening in Italië inbetaal. Dit was 'n beleefde manier om vir my te sê: “Moenie iets doms doen nie. Leef met wat jy het. Kom ons kyk wie jy regtig is.”

Eers vyftien jaar later het ek toegang gekry tot my oorspronklike verslae, die ontledings en die materiaal wat hulle oor my versamel het. Hierdie boek is daaruit gebore. Ek het goedkeuring gekry om dit te publiseer, op een voorwaarde: noem nooit die maatskappy wat dit bestel het nie.

Dit maak nie saak nie. Hierdie storie gaan nie oor logo's nie. Dit gaan oor 'n man in 'n land wat onmoontlik is om te verstaan tensy jy dit self beleef.

Begin ek by die verste punt?

Die logiese keuse was om by die kante te begin, nie by die middel nie. Om twee eenvoudige redes:

1. Ek was vars van die eksperiment af: hoë helderheid, maksimum aandag.
2. Deur by die uiterste te begin, kon ek die koers regstel en die reis skoon afsluit.

Ek hoef nie in Boston of Chicago te begin nie. Ek moes by 'n grens begin. By 'n plek wat net op papier Amerika was.

Ek het Juneau gekies, die hoofstad van Alaska. Geïsoleer. Slegs per boot of vliegtuig bereikbaar. 'n Stad wat aan niemand behoort nie. Die perfekte plek om te begin.

Optimaliseer Hulpbronne

Voor ek vertrek het, het ek gedoen wat 'n Amerikaner bo alles respekteer: ek het my soos 'n professionele mens georganiseer, nie soos 'n toeris nie.

Ek het drie van die gewildste lugrederye gebel, dié met die grootste binnelandse netwerke. In minder as 'n uur het ek 'n boekie van vyftig binnelandse vlugte teen 60% afslag gekoop.

Geen tydsbeperkings nie. Geen dagbeperkings nie. Geen beperkings nie. Net een voorwaarde: gebruik hulle binne 'n jaar.

Ek het dieselfde gedoen met hotelgroepe, Uber-taxi's en motorhuurmaatskappye, en toe 'n behoorlike skedule van die etappes, die metodes, maar nie die tye nie, opgestel.

Ek was gereed.

Dit was my eerste ware sukses. Die eerste teken was dat ek geweet het hoe om te beweeg. Amerika beloon dié wat optree, nie dié wat wag nie.

Toe die maatskappy die transaksie sien, het hulle gedoen wat 'n Amerikaanse kultuur altyd doen: hulle het die betroubaarheid nagegaan.

Was ek in staat om 'n jaar van voortdurende beweging te hanteer? Was ek in staat om onverwagte gebeure, afstande en noodgevalle te hanteer? Was ek onafhanklik?

Daarom het ek voor my vertrek nog 'n deurslaggewende besonderheid gereël:

Ek het seker gemaak dat ek 'n maandelikse kredietlimiet van minstens \$100 000 op my kredietkaart het.

Dit was nie bedoel om bestee te word nie. Dit was bedoel om te bewys dat ons dit kon bestuur. Amerikaners dink so: as jy nie outonomie het nie, het jy nie vryheid nie. En as jy nie vryheid het nie, kan jy nie geëvalueer word nie.

Van daardie oomblik af was die program nie meer 'n opdrag nie. Dit was 'n missie.

EN NOU REIS ONS REGTIG

Alaska is net deur geografie deel van die Verenigde State. Dit is 'n ander wêreld.

Dit is die plek waar vroue spoorloos verdwyn. Waar 'n klagte nooit sy bestemming bereik nie. Waar stede bloot beskaafde eilande is in die middel van 'n wilde kontinent.

Juneau was my eerste toets: 'n hoofstad sonder paaie wat dit met die res van die land verbind. 'n Stuk Amerika wat nie soos Amerika voel nie.

Hier het ek iets begin verstaan: die reis sou nie geografies wees nie. Dit sou menslik wees.

BLOK 1 (Volume I)

Alabama – Alaska – Arizona – Arkansas – Kalifornië – Colorado – Connecticut – Delaware – Florida – Georgia

BLOK 2 (Volume II)

Hawaii – Idaho – Illinois – Indiana – Iowa – Kansas – Kentucky – Louisiana – Maine – Maryland

BLOK 3 (Volume III)

Massachusetts – Michigan – Minnesota – Mississippi – Missouri
– Montana – Nebraska – Nevada – New Hampshire – New Jersey
– Nieu-Mexiko

BLOK 4 (Volume IV)

New York – Washington

BLOK 5 (Volume V)

Noord-Carolina – Noord-Dakota – Ohio – Oklahoma – Oregon –
Pennsilvanië – Rhode Island – Suid-Carolina

BLOK 6 (Volume VI)

Suid-Dakota – Tennessee – Texas – Utah – Vermont – Virginië –
Wes-Virginië – Wisconsin – Wyoming ALABAMA Alabama is nie
net die Suide van die Verenigde State nie. Dit is 'n stuk geskiedenis
wat nooit afkoel nie. Hier is slawerny nie 'n hoofstuk nie: dit is 'n
skaduwee. Segregasie is nie 'n herinnering nie: dit is 'n litteken.
Geloof is nie troos nie: dit is beheer. In hierdie staat weeg alles.
Die hitte weeg. Die gesin weeg. Tradisie weeg meer as enigiets
anders. Godsdiens trek styf soos 'n gordel om die keel.
Gemeenskappe hou dop, oordeel, onthou. Niks word werklik
vergeet nie. Niks word werklik vergewe nie. En te midde van dit
alles is daar vroue. Vroue wat hele huishoudings bestuur sonder
dat hulle genoem word. Vroue wat drie skofte werk en met
dagbreek opstaan om hul kinders gereed te kry. Vroue wat Sondae
in die kerk bid en Maandae in stilte bewe. Vroue wie se mans
uitgeput is deur werk of wie se mans niks doen nie. Vroue wat
moeders, dogters, oumas en steunpilare van die lewe word, alles
op dieselfde dag.

Die lewe van die vroue van Alabama is 'n voortdurende slinger:

– daar is dié wat vroeg die huis verlaat om te trou, weg te hardloop, te gou groot te word

– daar is dié wat teruggaan weens 'n egskeiding, 'n verlore werk, 'n stilgemaakte geweld

Hulle is gesmede vroue. Nie broos nie. Nie rebelle nie. Nie slagoffers nie.

Gesmee.

Hulle weerstand is stil, maar absoluut. Dit is die krag van diegene wat nie kan inmekaarstort nie, want niemand sou hulle optel nie.

Die Kelnerin in die Diner

Dit het na koffie en gebraaide kos geruik. En ek het dadelik 'n reël onthou wat oral geld: hoe armer 'n plek lyk, hoe beter die kos. Ek het hierdie waarhede op die pad geleer. En dit het my nog nooit in die steek gelaat nie.

Haar naam was Carol.

Blond – natuurlik, miskien nie – verweerde hande, 'n vinnige glimlag, dowwe oë. Sy het almal met dieselfde moeë grasia bedien. En niemand het regtig na haar gekyk nie.

Ek wel. Wanneer ek 'n werkende engel sien, kan ek nie anders as om haar te groet en vir haar te glimlag nie. Dit is die minste wat ek kan doen. Sy het my na die tafel gelei. “Wat wil jy eet?” het sy gevra. As ons in Italië was, sou ek my waarheid gesê het. Ek het dit tog probeer:

“Ek wil jou hê.”

Sy het wesenloos na my gekyk. Of sy het gemaak asof sy nie verstaan nie – soos sommige inboorlinge wat, wanneer hulle alles verstaan, sê dat hulle niks verstaan het nie. Om dit te herhaal was nutteloos. Toe het ek bestel:

Worsbroodjie. Bier. En ’n swart Amerikaanse koffie, met nagereg.

Ek het haar nuuskierigheid geprikkel. Ek kon dit aan haar bewegings sien. Sy het na ’n paar minute teruggekom: “My skof eindig oor tien minute ... kan ek gaan sit?”

Ek het ingestem.

Sy het met ’n krom rug gaan sit, soos iemand wat nooit rus nie. Sy het my in die oë gekyk en sonder drama gesê:

“Ek word in hierdie werk gedwing. My man is in Irak dood. Ek het geen kinders nie, geen familie nie. En die straat ... dit is nie ’n werk vir my nie.”

Ek het nie geantwoord nie. Soms is die woord ’n belediging. Ek het haar hand gevat. ’n Ferm druk. ’n Droë, skoon gebaar.

En in haar palm het ek honderd dollar gelos.

Ek het opgestaan. Ek het uitgegaan. Sonder om terug te kyk. Maar deur die glas het ek haar gesien. Sy het opgespring, asof verras, asof seergemaak, asof dankbaar. Sy het gehakkel met iets wat nie uitgekom het nie.

En dit was daar dat ek die waarheid oor Carol se lewe verstaan het:

Sy gaan nooit sit nie.

Die Gospelsangeres

Dit was 'n Sondag soos enige ander. Ek het die behoefte gevoel om aan my geestelike self te raak, en in Alabama beteken dit om kerk toe te gaan. Daar is geloof nie godsdiens nie: dit is 'n verhoog.

Die predikant was besig om sy preek af te sluit toe ek by die voordeur instap, wat weens die hitte wyd oopgelaat is. Ek het nie 'n syngang gekies nie. Ek wou hê dat my aankoms in daardie klein gemeenskap opgemerk word.

Hy het my gesien en hardop gesê: “Welkom, vreemdeling.” Ek het geantwoord: “Welkom aan jou.”

Ek het gaan sit. Die orrel het begin vibreer: 'n hoë, bekende klank, daardie “Amerikaanse spook” wat my aan Aretha Franklin herinner selfs wanneer niemand beroemd is nie. En toe het sy ingekom.

Haar stem het nie gesing nie: dit het losgebreek.

Sy was Afro-Amerikaans, nie die soort wat ongemerk verbygaan nie, maar die soort wat die noodlot net een keer voor jou sit om jou te herinner wat 'n mens kan doen wanneer die lewe haar verpletter. Haar stem was enorm. Haar lewe was klein. Sy het Sondaes gesing om asem te haal. Sy het die hele week geswyg om te oorleef.

Toe dit verby was, het mense opgestaan om te loop, asof niks gebeur het nie. Ek het nader gegaan. Sy was verras: niemand daar het die gospelsangeres bedank nie. Dit is soos om die lug te bedank: almal aanvaar dit as vanselfsprekend.

Ek het haar hand geskud. Ek het 'n klein buiging gemaak, die soort wat vir edel vroue gereserveer word. Want sy het alles gehad, of

amper alles. Al wat sy nodig gehad het, was ek. En vir 'n minuut was ek daar.

“Wie is jy?” het sy gevra. Ek het geantwoord: “Ek is een van die engele wat net vir jou van die plafon af neergedaal het. En danksy jou bly ek vandag menslik. Ek gaan nooit terug nie.”

Sy het geglimlag. Goeie teken. Ek het niks verkoop nie. Ek het niks gesoek nie. Ek het ingeneem. Soos altyd.

Haar nuuskierigheid was op die punt om in 'n vraag te ontplof, maar ek was reeds op pad na die uitgang. En toe het dit gebeur.

Haar stem het my geroep: “Meneer! Meneer! Vreemdeling!” 'n Harde roep, vol lug en iets wat nie pyn was nie.

Ek het nie omgedraai nie. Ek kan 'n roep om hulp onderskei van 'n roep van “waarom”. Dit was 'n “waarom”. En dit het nie 'n antwoord nodig gehad nie. My offergawe het aan haar voete gebly. Dit was my teken. Sy sou skryf oor die res van haar lewe, wat niemand nog ooit toegejuig het nie.

Die Kollegestudente

Sy het tussen boeke en subtile diskriminasie gelewe. Ek het buite die kampus gesit en wag vir 'n voormalige kollega wat daar 'n professor geword het. Die kampus was vol jongmense wat rondhardloop, lag, maak asof hulle nie dopgehou word nie. Sy nie. Sy het dopgehou.

Toe my voormalige kollega aankom, het sy my styf omhels. Die studente het die toneel gesien. Sy het nie weggekyk nie. En terwyl ek die omhelsing teruggegee het, het ek na haar gekyk. Net na haar.

Die dosent moes haastig na ander verpligtinge vertrek. Sy het my in die middel van die binnehof gelaat met 'n vinnige totsiens en 'n nostalgiese lug. Ek het op die rand van die fontein gaan sit, langs die studente. Sy het geglimlag. Een van daardie glimlagte wat nie 'n uitnodiging is nie, ook nie 'n verdediging nie: dit is die waarheid.

“Wat is jou drome?” het ek haar gevra. “Jy is jonk, slim ... en verdomp mooi.”

Sy het nie gebloos nie. Sy het nie opgeswel nie. Sy het kortaf geantwoord, soos iemand wat geleer het om met die werklikheid saam te leef:

“Ek droom daarvan om uit die Suide te ontsnap.

Maar die Suide volg my oral.”

Ek het geknik. “Weet jy waar ek vandaan kom?” Sy het haar kop geskud. “Suid-Italië.” Sy het vir 'n sekonde stilgebly. Toe het sy gelag. 'n Kort laggie, die soort wat 'n venster oopmaak na die gewig.

Ons het min gepraat. Maar dit was genoeg.

“Ons is gebore om te worstel met identiteit, die verlede en verwagtinge,” het ek vir haar gesê. “Ons vra altyd dat ander moet verander, maar ware verandering begin binne onself.”

Sy was jonk. Maar die gewig wat sy gedra het, was dit nie. En sy het dit met waardigheid gedra.

Voor ek weg is, wou ek vir haar iets los wat nie 'n toespraak of 'n belofte was nie. Net die waarheid.

“Onthou, my skat:

die Suide is vir die Noorde wat ’n vrou vir ’n man is.”

Sy het na my gekyk. Sy het verstaan. Niks anders was nodig nie.

Ek het opgestaan. “Totsiens. En sterkte.”

Sy het nie geantwoord nie. Sy het net geglimlag. En daardie glimlag het meer toekoms gehad as die hele kampus.

Die Moderne Plantasievrou

Ek het ’n afspraak gehad met die president van die Staat se Kamer van Koophandel. Ek het voorheen in Italië as raadslid gedien, en sekere institusionele dinamika, sodra jy dit weer teëkom, spring dadelik na vore. Hy was lank, maer en elegant. ’n Goue horlosie. ’n Fyn reuk van ou rykdom. Die soort wat jy nie ten toon stel nie: jy dra dit. Want die rykes hier ruik nie na geld nie. Hulle ruik na alles.

Hy was trots op sy staat. Te trots. Oortuig dat Alabama se ekonomie die hele nasie onderhou, het hy besluit om dit te bewys deur my na ’n katoenplantasie te neem. Eers die grond. Toe die verwerking. Toe die moderne landbounywerheid, dié wat die kettings verwyder het, maar dieselfde ritmes gelaat het.

En dit is daar waar ek haar gesien het.

Die son het haar rug verbrand. Haar bewegings was verskriklik stadig, presies, sonder ’n klagte. Sy was ’n vrou in die fleur van haar volwassenheid, met ’n gesig wat deur moegheid gebeeldhou gelyk het. Haar gesin op haar skouers. Haar vel was gegroef. Haar oë was hard. Die pas van iemand wat haarself nooit ’n fout veroorloof nie, nooit.

Ek het die president gevra of ek met die werkers kan praat. Ek wou “beter verstaan”, het ek gesê. ’n Verskoning. Ek wou net met haar praat.

Ek het nader gegaan. Sy het gekniel en my hand gesoen. ’n Antieke gebaar, misplaas, buite die tyd. Ek het haar dadelik gestuit.

“Staan op,” het ek vir haar gesê. “Ek is nie ’n biskop nie. Ook nie ’n pous nie. Ek is net ’n mens soos jy.”

Sy het nie geantwoord nie. Sy het skaars na my gekyk, soos diegene doen wat dit nie kan bekostig om regtig te kyk nie. Ek het ’n paar sekondes stilgebly. Toe het ek weggegaan. Maar dit was nie verby nie.

Die volgende dag het ek alleen teruggekeer. Ek wou haar weer sien sonder die politieke drama om my.

Ek het gewag dat die werkers uitkom. Toe sy my sien, het sy haar oë neergeslaan. Skaamheid. Respek. En ’n onderdrukte begeerte om te praat.

Ek het haar met ’n stadige gebaar gestuit, sonder om enigiets af te dwing. Sy was die gesig van die verborge kontinuïteit van die Suide: die antieke swoeg wat nooit uitgewis is nie. Net beter versteek.

Ek het haar hand gevat. Ek het vir haar ’n klein fotootjie van Padre Pio gegee wat ek altyd by my dra. Op die agterkant het ek geskryf:

“Pyn word nie vergeet sodra dit verbygaan nie.

Dit word eers vergeet wanneer jy vergewe.”

Ek het niks anders gesê nie. Dit was nie nodig nie. Sy het met ’n klein gebaar geknik, onsigbaar vir die ander. Maar vir my was dit alles.

Epiloog – Alabama

Alabama is nie 'n staat nie: dit is 'n oordeel. 'n Plek waar die verlede nie verbygaan nie en die hede nie toestemming vra nie. Alles is steeds op twee reëls geskryf: wie staan en wie val. En altyd is die een wat staan 'n vrou.

Ek het vier verskillende gesigte gesien, maar dieselfde waarheid: die kelnerin wat nooit gaan sit nie, die gospelsangeres wat sing om asem te haal, die studente wat daarvan droom om te ontsnap uit 'n Suide wat haar agtervolg, die werkster op die nuwe plantasies, erfgenaam van 'n antieke swoeg. Vier stories. Dieselfde wortel. Dieselfde stil stryd.

In Alabama leef die vrou binne 'n geloof wat beskerm en straf, 'n gesin wat ondersteun en versmoor, 'n gemeenskap wat dophou en oordeel. Tog weerstaan sy. Sy gee nie toe nie. Sy breek nie. Sy regverdig haarself nie.

Mans beskryf hulle Suide as 'n bron van trots. Vroue beleef dit as 'n toets.

Besinning – Alabama

Die waarheid is eenvoudig: waar die man die naam ten toon stel, regeer die vrou die wêreld.

Alabama het my geleer dat sommige lewens nie 'n stem nodig het om te skree nie. Hulle het iemand nodig wat luister. En ek het, weer eens, gedoen wat ek kan: verbygaan, waarneem, verstaan, en dan vertrek sonder om te steur.

Want die Amerikaanse Suide, soos die Globale Suide, het 'n reël wat al eeue lank geld: diegene wat daar woon, verander nie. Diegene wat hulle sien, verander.

Ek het dit gesien. En ek sal nie dieselfde bly nie.

ALASKA

Alaska is nie 'n staat nie: dit is 'n lewende grens. 'n Gebied so groot soos 'n kontinent, waar die mens die gas is en die natuur besluit. Daar is stede wat net deur die lug verbind is. Dorpies wat een keer per maand 'n dokter sien. Huise waar elektrisiteit 'n luukse is en warm water 'n voorreg. Hier is die koue nie klimaat nie: dit is 'n karakter. Dit vorm mense, giet gewoontes, dwing stilte af. Die lewe bestaan uit onmoontlike afstande, harde werk, isolasie wat diep grawe en die manier verander waarop ons praat, liefhet en oorleef.

Inheemse gemeenskappe dra eeue se tradisies. Vroue is die hoekstene: hulle onderhou die huis, maak die kinders groot en hou die gemeenskap bymekaar. Maar hulle is nie die stem nie. Dikwels het hulle nie die ruimte om te deel wat hulle verduur nie.

In die stede – Anchorage, Fairbanks, Juneau – beweeg die wêreld vinniger, maar die eensaamheid bly dieselfde. Vroue kom aan op soek na werk, vryheid, 'n toekoms. Baie word uiteindelik verswelg deur die voorstede, deur skofte by oliemaatskappye, deur slegte verhoudings, deur die stilte van instellings.

In Alaska, wanneer 'n vrou val, dra die klank nêrens heen nie. Die koue bedek alles. En wat verdwyn, bly verdwyn.

Die Taxibestuurster

Die rit van die lughawe na die hotel was genoeg. Vyf-en-veertig minute op 'n ysige pad, en 'n weduwee van veertig het nie vir een sekonde opgehou om met my te praat nie. Dit is altyd so in Alaska: mense leef alleen, maar wanneer hulle iemand ontmoet wat luister, maak hulle oop asof dit hulle laaste dag is.

Ek het besluit dat ek vir daardie hele reis 'n skrywer sou wees. Geen rolle nie, geen maatskappy nie, geen toetse nie. Ek het anoniem gebly, want die waarheid is dat ek self ook nie regtig geweet het wat ek soek nie. Ek het net geweet dat iemand my betaal om iets te verstaan wat hulle nie sê nie. Sy het met die gewone vrae begin: ouderdom, werk, of ek getroud is, of ek kinders het. Ek het eenvoudig geantwoord: “Ek is verloof.”

Sy het uitgebars van die lag. En lag, in Alaska, is die paspoort na 'n vrou se vertrouwe. In daardie oomblik was ek binne haar wêreld.

Ons het by die hotel aangekom. Sy het geparkeer en 'n verskoning gevind om saam met my en my tas na my kamer te loop. Ek het dadelik iets verstaan: wanneer 'n vrou iets wil hê, vra sy nie. Sy neem dit.

Dit was die eerste teken dat ek versigtig moes wees. Dit was nie riskant nie, dit was respekvol: 'n vrou wat snags alleen in Alaska bestuur, sal nie veertig word nie tensy sy geleer het om mans beter as enigiemand anders te lees.

Ons het vriende gebly. Ons skryf vandag nog vir mekaar. Sy vra raad, en elke keer herhaal sy dieselfde sin:

“Jy het die oplossing vir almal se probleme, maar jy het geen probleme vir jouself nie. Jy het geleenthede.”

'n Vrou wat in die bitter koue bestuur om te oorleef. En wat nog nooit opgehou het om ander beter te verstaan as wat hulle haar ooit verstaan het nie.

Die Grenspolisievrou

Ek het die oggend gaan stap. Ek doen altyd dieselfde wanneer ek reis: ek los my dokumente en beursie by die hotel en dra net die hotel se besigheidskartjie. Dit is 'n gewoonte wat ek al jare het. Ek

was besig om die huise, die koue, die stilte van Alaska waar te neem toe, sonder waarskuwing, twee polisiemotors aankom. Twee vroulike beamptes het uitgestorm, die verkeer gestuit, geel lint neergelê en 'n gebied afgesper asof daar so pas 'n moord gepleeg is.

Ek het daar gestaan en kyk, maar na 'n paar sekondes het een van hulle my beveel om te bly waar ek is. Hulle wou my as getuie ondervra.

Getuie van wat?

Ek het niks gesien nie. Ek was net 'n man wat gaan stap het.

Die “saak” was dit: 'n hond het versmoor. Iemand het hom worsbroodjies sonder water gevoer. In Alaska is dit ook 'n misdaad.

In daardie oomblik het ek gedink ek het op 'n filmstel ingestap. Maar dit was eg. Dit was Alaska. En ek was daar.

Hulle het my gehelp om in hulle motor te klim en my na die hotel teruggeneem om my dokumente te gaan haal. Een van die twee het goeie Frans gepraat en het my in daardie taal begin uitvra.

Die hond was dood. Die skuldige moes gevind word. Ek was daar, so ek was oop vir ondervraging.

Ek het gesê dat ek lief is vir diere. Dat ek twee in Italië het. En dit was, in daardie onverklaarbare Noord-Amerikaanse logika, genoeg om my as “nie verdag nie” te beskou.

Die spanning het afgeneem. Formaliteite het verdamp. En 'n uitnodiging vir aandete het gekom.

Die polisievroutrou het, uit haar uniform, 'n vuur in haar gehad wat jy nie in die middel van die ys sou verwag nie. Vergeet stereotipes oor

Mexikaanse of Spaanse vroue: die vroue van Alaska is warm om te oorleef, nie om te speel nie.

Die aandete was eenvoudig, reguit en sonder pretensie. My grappe het haar laat lag soos sy in jare nie gelag het nie. Hier, op sulke afgeleë plekke, is lag 'n seldsame kommoditeit.

Aan die einde het ons totsiens gesê sonder beloftes of verwagtinge. Net een ding het oorgebly, sterk en skerp:

Stilte.

Die soort wat altyd ná elke storie in Alaska kom. En dit weeg meer as die ys.

Die Universiteitsmeisie

Ek het by die hotel gevra waar die biblioteek is. Vir my was dit nog altyd 'n ideale plek: stilte binne, woorde buite. 'n Plek waar mense hulle in kalmte klee, net om weer hulle ou self te word sodra hulle deur die deur stap.

Ek het Elga – die sekretaresse – dadelik raakgesien. Sy het 'n moderne bril met rooi rame gedra. 'n Detail wat, by 'n vrou van die Noorde, styl, karakter en natuurlike sensualiteit oordra. Ek het haar vir 'n koffiepouse genooi. Sy het nie twee keer gedink nie: sy het die biblioteek gesluit en ons het vertrek.

Ons het die bushalte bereik, maar ons bus het net minute tevore vertrek. 'n Oproep wat nooit deurgekom het nie. 'n Gemiste trein. Een van daardie klein breuke wat geleenthede word.

Sy het nie moed verloor nie. Sy het my aan die arm gevat asof sy my al jare ken en my na haar huis gelei. Sy het Engelse tee gemaak, koekies, 'n eenvoudige, amper kinderlike verwelkoming. Ek was die Italianer wat toevallig daar was, sy was 'n jong

universiteitstudent op soek na 'n stukkie toekoms. In daardie klein, netjiese sitkamer het ek een ding verstaan: vriendelikheid, in Alaska, is 'n kort gebaar. 'n Onmiddellike daad. Dit is nie formaliteit nie: dit is noodsaak.

Sy was op soek na 'n man. Sy het dit nie gesê nie, maar dit was duidelik in elke beweging wat sy gemaak het. Ek het die enigste ding gedoen wat ek regtig kan doen: ek het haar 'n bietjie raad gegee. Ek was nie die een wat haar hand moes vashou nie. Ek het in die wêreld gekom om te gee, nie om te neem nie. En dit was nie my tyd nie.

Drie jaar later het ek 'n e-pos ontvang. 'n Foto. Sy, met 'n kind in haar arms. En 'n enkele sin:

“Ek het hom jou naam gegee.

Nie uit liefde nie. Uit respek.”

In 'n land waar ryp alles bedek, is 'n klein gebaar soms genoeg om 'n merk te laat wat nooit smelt nie.

Die Huisvrou

Ek het besef dat ek besig was om my dieet prys te gee. Om net een keer per dag te eet, was goed wanneer ek reis, maar nie op 'n plek soos Alaska nie, waar die koue jou verteer sonder om toestemming te vra. Ek het besluit om die restaurant te verlaat en mark toe te gaan. Dit was die mees logiese keuse: goed eet en die plaaslike mense beter waarneem.

In provinsiale supermarkte verstaan jy alles: hoe hulle aantrek, hoeveel hulle spandeer, hoe hulle na hulle kinders kyk, hoe hulle moegheid hanteer. Dit is die eerlikste winkelveenster in die stad.

Ek het 'n pak Italiaanse prosciutto en 'n bietjie buffelmozzarella gegryp – 'n seldsame luukse in daardie bitter koue – toe 'n vol trollie in my sy vasslaan. Instinktief het ek gedink dit is 'n toeval. Maar uit my ervaring doen vroue niks “per ongeluk” nie. Hulle weet altyd waarheen hulle gaan.

Sy het na my gekyk en gesê: “Prosciutto en mozzarella ... jy moet Italiaans wees?” Sy het alles in 'n sekonde begryp: die nasionaliteit, die smaak, selfs die elegansie van die aankoop.

Haar naam was Rose, ses-en-vyftig jaar oud.

Sy het saam met haar dogter, haar skoonseun en twee kleinkinders gewoon. Hulle was haar vreugde en haar las. Die soort vrou wat 'n huis aan die gang hou sonder dat iemand dit agterkom.

Ek het 'n koffie by 'n kafee naby voorgestel. Sy het sonder huiwering aanvaar. Sy het haar inkopies klaargemaak, dit in die motor gesit en na my teruggery.

Aan die tafel het sy begin praat. Baie. Ek het geluister. Ek het nie onderbreek nie. Soms is die sterkste woord die stilte wat jy die ander laat gebruik.

Op 'n stadium het sy geglimlag en gesê: “Italiaans, liefde, mamma, pizza, spaghetti ...” Die gewone frase gebou op stereotipes, maar met 'n ware teerheid. Ek het gewonder of sy een van my boeke gelees het.

Toe het sy dit gesê: sy was 'n skryfster. En sy het 'n teks van my gekoop, onder 'n skuilnaam gepubliseer. Gelukkig: sy het my nie herken nie.

Sy het voortgegaan om my van haar lewe te vertel, die vol huis, die dae wat almal dieselfde is, die vrees om haar kleinkinders iets kort

te laat kom, die liefde wat nie uitgedruk kan word nie omdat dit vanselfsprekend lyk.

Toe sy uiteindelik ophou, het sy my in die oë gekyk. Dit was een van daardie blikke wat meer as duisend woorde gesê het.

Ek het haar net dit gesê: “Ek koop môre jou boek.” En dan stuur ek vir jou die resensie.”

Sy was geroer. Haar stem het effens gebewe: “Dankie. Jy weet nie hoeveel dit vir my beteken het om jou te ontmoet nie. Wat ’n elegante, beleefde mens ... Is alle Italianers so?”

Ek het geantwoord soos ek altyd antwoord: “Kyk na hande en voete. Dit is waar jy kan verstaan waar ’n mens regtig vandaan kom.”

Rose het geglimlag. Dit was die glimlag van ’n onsigbare vrou wat vir een middag opgehou het om onsigbaar te wees.

Epiloog – Alaska

Alaska verwelkom jou nie en verwerp jou ook nie. Dit hou jou dop. Dit meet jou. Dit hou jou in spanning totdat dit weet of jy eerlik genoeg is om nog ’n dag te bly of verstandig genoeg om te vertrek.

In hierdie staat is afstand nie geografies nie: dit is menslik. Mense leef in stiltes wat ’n paar sekondes duur, maar hier maande word. Eensaamheid is hulle moedertaal. En vroue is dié wat dit die beste praat. Ek het vier vroue in vier verskillende rolle gesien, en hulle het almal een ding gemeen gehad: hulle het vir niemand gewag nie.

Die taxibestuurster het bestuur om nie stil te staan nie. Die polisievrou het ’n wêreld beheer wat nie beheer kon word nie. Die universiteitstudente het ’n toekoms gesoek op ’n plek wat die hede

weggeneem het. Die huisvrou het 'n hele huis onderhou sonder dat iemand haar sien.

In Alaska vra vroue nie. Hulle tree op.

Dit is 'n plek waar die lewe kort is, die nag lank, en die waarheid geen toeskouers nodig het nie.

Besinning – Alaska

Alaska het my iets eenvoudigs en fels geleer: die wêreld is nie verdeel tussen mans en vroue nie. Dit is verdeel tussen diegene wat die las dra en diegene wat dit op ander plaas.

In hierdie staat dra hulle die las.

Ek het nie broosheid gesien nie. Ek het waardigheid gesien. Ek het 'n kalmte gesien wat nie uit vrede kom nie, maar uit gewoonde raak aan die storm. Ek het vroue gesien wat nie kla nie, want hulle weet dat as hulle dit sou doen, niemand sou luister nie.

Die vroue van Alaska is nie onsigbaar omdat hulle ontbreek nie. Hulle is onsigbaar omdat niemand lank genoeg na hulle kyk om hulle werklik te sien nie.

Hulle is moeders sonder tyd, werkers sonder skedules, bewaarders sonder 'n gehoor. Hulle is deel van 'n samelewing wat nie om applous vra nie. En dit ook nooit sal doen nie.

Die vroue van Alaska praat nie oor hulle ervarings nie. Dit is hoekom ek dit nou doen.

ARIZONA

Arizona is 'n oop wond in die woestyn. 'n Uitgestrektheid van stof, kloue en stiltes wat nie vloek nie, hulle oordeel. Hier is die son nie

warm nie. Dit brand. En die nag is nie koel nie. Dit verdeel.

Dit is 'n grensstaat, waar elke pad 'n verdagte dra. Immigrante, grenspatrolliebeamptes, inheemse stamme, veterane, vragmotorbestuurders, enkellopende vroue, gebroke gesinne: almal deurmekaar in 'n genadelose hitte.

Die stede lyk modern, maar sodra jy die omtrek verlaat, voel jy die waarheid: Arizona is woestyn, ontvolking, dwelms, botsings tussen kulture, inheemse wortels wat nooit uitsterf nie en 'n eensaamheid wat geen horison het nie.

En die vroue? Hier leef hulle in die oog van die storm: tussen grense en identiteit, tussen oorlewing en trots, tussen geweld en vryheid.

Die vrou van Arizona kan enigiets wees: – Inheemse Hopi of Navajo– Mexikaanse immigrant– Enkelma uit 'n spookdorp– Grenspatrolliebeampte– Verpleegster op die reservate– Studente in Phoenix wat van ontsnapping droom.

Maar in elke rol is daar dieselfde las: om weerstand te bied sonder om te kan stilstaan.

Die Grenspolisievrou, 38 jaar oud

'n Ontmoeting met die gereg, oral ter wêreld, is altyd 'n toets van die samelewing waarin jy jou bevind. Ek het dit nog altyd beleef as 'n direkte konfrontasie met die gebied, sy reëls, sy beperkings, sy spoke.

Daardie middag het ek 'n motor gehuur om vry en onafhanklik te voel. Ek was oortuig dat die pad aan my behoort. Maar in Amerika is die pad nooit joune nie. Dit skuld jou.

Ek het vier uur lank sonder ophou gery. Toe vyf. Die Arizona-woestyn is genadeloos: eindelose klowe, sidderende stiltes, myle wat almal dieselfde lyk.

En toe het ek dit gesien. 'n Polisiemotor met flikkerende ligte. Bevel om stil te hou.

'n Vrou het uitgeklim. Sy het duidelik Mexikaanse trekke gehad, intense swart oë, donker hare wat agtertoe getrek is, rooi lippe. Donker Ray-Bans, en 'n lyf wat uit die woestyn self gebeeldhou gelyk het. Sonder om te dink, het ek vir haar gesê:

“Het u van 'n skoonheidskompetisie weggehardloop?”

Sy het haar deur niks laat raak nie. “Moenie snaaks wees nie. Kry die papiere, of ek arresteer jou.”

Baie helder. Dodelik. Professioneel.

Ek het alles vir haar gegee. Die gewone vrae: hoekom ek so naby aan die grens is, waar ek vandaan kom, hoekom ek al ure lank in 'n reguit lyn bestuur. “Ek kan nie sê ek pluk sampioene nie,” het ek geantwoord. “Ek wil die regte Amerika sien, die een wat jy nie in boeke kry nie.” Sy het my uit die motor laat klim. Sy het alles nagegaan. Toe het sy my bestudeer. “Hoekom het jy nie alkohol nie? Hoekom rook jy nie?” “Ek is 'n voormalige rugbyspeler. Net een van my ondeugde bly oor.” “Kos?” het sy gesê. “Wat ek wil hê, kan nie geëet word nie. Dit kan net liefgehê word.” “Die hond?” het sy gelag. “Nee.” Sy het verstyf. Sy het besef dat ek te ver gaan. Dit was gevaarlike grond: sy het mag gehad, gesag, en selfs 'n karakter wat nie toestemming gevra het nie. “Kan jy weet wat jy net kan liefhê?” het sy gevra. “Natuurlik. Die een waaruit alles begin het, die een wat ons gemaak het, die een wat ons aan die lewe hou, die een wat ons vorentoe dra.” “Wie?” “Die vrou. Het u dit nie verstaan nie?” Sy het nie geantwoord nie. Sy het my die

dokumente teruggegee. “Gaan terug. Dit is nie jou pad nie.” Ek het gehoorsaam. Dit was die slimste ding om te doen. Toe het die nag gekom.

En om tienuur, in die voorportaal van my hotel, het ek haar sien inkom. Gewone klere. Dieselfde blik. Dieselfde krag. ’n Vrou wat presies geweet het wat sy wil hê.

Sy het nader gekom. “Kan ek ’n drankie kry?”

“Nee,” het ek geantwoord. En ek het opgestaan.

Sy het my arm gevat. “Hoekom loop jy?”

Ek het haar in die oë gekyk en die waarheid gesê:

“Om van gevaar af weg te vlug, is nie lafhartigheid nie. Dit is gesonde verstand.”

En ek het weggegaan.

Die Navajo-vrou

Daardie oggend het ek laat wakker geword. Ek moes later op die kampus praat, as gasspreker. Ek het my werksak gegryp, af na die parkeerterrein geloop en op die eerste bus geklim waarop “Campus” gestaan het. ’n Eenvoudige, dom, onskuldige fout.

Na ’n uur het ek steeds niks herken nie. Ander paaie, ander landskappe, en niemand wat afklim nie. Toe het die bus stilgehou. Einde van die roete.

Navajo-reservaat.

Die volgende bus sou eers die volgende dag vertrek. Geen foon nie, geen kontak nie, geen manier om kollegas te laat weet nie. Ek sou

die volgende dag moes opdaag en die misverstand verduidelik. Dit gebeur. Die lewe waarsku nie.

Sodra ek die reservaat binnegegaan het, het die Indiaanse hoofman my omhels soos 'n familielid wat ná jare terugkeer. Hy het my aan sy vrou, dogter en naaste familie voorgestel. Hulle het my rondgewys, my 'n drankie aangebied en terloops gesê:

“Ons hou vanmiddag 'n partytjie vir jou.”

Hulle het vir iemand anders gewag. Ek het toevallig daar beland. Of soms kom die noodlot vermom as 'n fout. Ek het geglimlag. Ek het aanvaar. Ek het die woestyn laat besluit.

Buffelveis. Bloedkoeke. Aartappels, soetrissies en uie. Bier en alkohol sonder maat. Tradisionele klere oral. Die vuur het gebrand. Die stadige tromme. En die hoofman se dogter wat 'n hoed met 'n wit veer op my kop sit.

Sy was 'n ware Navajo. Stil. Oplettend. Gewoond daaraan om alles te sien en niks te sê nie. Een van daardie vroue wat grootword te midde van tradisie, werk, huishoudelike wonde wat niemand aanmeld nie, en 'n identiteit wat nie sterf nie, selfs nie onder die beton nie.

Die partytjie het tot laat in die nag aangehou. Tonele wat ek in John Wayne-flieks gesien het, maar omgekeerd: hulle was nie die aggressors nie. Hulle was die oorlewendes.

Hulle het my in die hoofman se tipi laat slaap, op buffelvelle. Geen klere nie. 'n Antieke ritueel. Ek het aanvaar. Ek was nie daar om my teen 'n wêreld te verset wat my verwelkom het nie. Na 'n rukkie het die hoofman se dogter ingekom. Dieselfde styl. Geen woorde nie. Net teenwoordigheid.

Toe het die hoofman en sy vrou gekom, elkeen in sy eie velle, elkeen in sy eie posisie. Hulle het na hulle dogter gekyk. En hulle het na my gekyk. Gelukkig. Vreedsaam. Asof alles op sy regte plek was.

Die volgende oggend het ek 'n badkamer gesoek. Sy het na 'n rietbos en 'n rivier gewys.

Ek het probeer om in die rivier te was, maar die water was troebel en vol vis. Ek het die riete ingegaan. Dit het skoon gelyk.

Ek was verkeerd.

Sodra ek my plek ingeneem het, het twee Indiane met koerante in hulle hande uitgekom, asof dit die normaalste ding ter wêreld is. Toe 'n derde. Toe nog een.

Die hele dorp het in dieselfde rietland gekak.

En ek het gedink ek is alleen.

Die bus terug na die beskawing was op die punt om te vertrek. Ek kon dit nie mis nie.

Die hoofman se dogter het my gestuit. Daar was twyfel in haar oë. “Sal ek jou weer sien?”

Ek het haar my skootrekenaar gegee. 'n Manier om in kontak te bly. 'n Kans.

Maar daardie kontak het nooit gekom nie.

Want die stilte van die Indiane is nie afwesigheid nie. Dit is geskiedenis. Dit is wet. Dit is geheue wat geen bevestiging soek nie.

Die Verpleegster van die Spookdorp – 45 jaar oud

My skildklier het begin opspeel. Ek het nie geëet nie, maar ek het gewig aangesit. 'n Klassieke geval.

Ek het die apteek probeer: geen voorskrif nie, geen medisyne nie. Ek het die supermarkte probeer: geen weergawes oor die toonbank nie. Die enigste opsie wat oorgebly het, was die hospitaal.

En daar het ek haar ontmoet.

Conchita.

Verpleegster. Vyf-en-veertig jaar oud. Sy het in die verlate gebiede van Arizona gewoon, waar die hitte soos 'n vloek weeg en die nag gevul is met oordosisse, sirenes in die verte en leë huise. In spookdorpe verdwyn mense selfs terwyl hulle leef.

Sy het na my gekyk. Elke dag het sy desperate mense gesien, dwelmverslaafdes, beseerdes, gebroke gesinne. Iemand soos ek – 'n buitelanders, in 'n pak, beleef, en net hier vir skildkliermedisyne – was nie op die lys van dringende probleme nie.

Tog was die prosedure 'n onoorkomelike hindernis. Obamacare het sorg vir almal voorsien, ja, maar net as hulle in die hospitaal opgeneem is.

Ek moes nie in die hospitaal opgeneem word nie. Ek moes net aanhou leef.

Ek het nie aangedring nie. Dit was nie nodig nie. Ek het haar eenvoudig gesê dat ek in die hotel naby tuisgaan. Ek het haar my naam gelaat: Ferdinando. Niks anders nie.

Ek het weggegaan. Daardie nag, so teen middernag, het die hotelfoon gelui. Die ontvangsdame het my gevra of ek 'n dame kan

toelaat om op te kom of dat ek eerder na die voorportaal wil afkom.

Ek het gekies om af te gaan.

Conchita was daar. In burgerdrag. Sonder uniform, sonder rolle.

“Kan ons praat?” het sy gevra. Ek het geknik.

Ons het na ’n kroeg naby gegaan. Teenoor mekaar gesit, het sy onder die tafel ingereik en my ’n klein wit koevert gegee. Daarin, my medisyne. Sy het dit aangegee soos ’n mens dwelms aan verslaafdes aangee. Met dieselfde versigtigheid, dieselfde risiko, dieselfde geheimhouding.

Ek het nie verstaan hoekom sy dit gedoen het nie. Ek het haar niks gevra nie.

Ek het dit eers verstaan toe sy praat.

“Dit is nie die medisyne nie,” het sy gesê. “Dit is die manier waarop u vir dinge gevra het. Die houding. Die maniere. Die styl.”

Sy het my in die oë gekyk. ’n Vrou wat haar dae te midde van gille, noodgevalle, geweld en armoede deurbring, herken onmiddellik diegene wat nie wil neem nie, maar net wil leef.

“Ek doen dit nie vir almal nie,” het sy bygevoeg. En ek het dit geweet.

In die middel van ’n woestyn vol afwesighede het ’n onsigbare vrou besluit om daar te wees.

Die Bediende van Tucson – 22-jarige Immigrant

In die middag het ek ’n lus vir iets soets gekry. Dit was nie honger nie, dit was ’n gebrek aan liefde, en ek het dit geweet. Die

eenvoudigste middel was om in 'n restaurant te gaan sit en iets soets te bestel.

Die kelnerin het dadelik gekom. Klein, skraal, broos van lyf maar rats in haar bewegings. Sy het gelyk soos Speedy Gonzales se suster in 'n romp: sy het tussen die tafels deurgeglim asof haar enkels aan die brand is.

“Hoe oud is jy?” het ek haar gevra.

Sy het nie eers na die notaboekie gekyk nie. Sy het my kwaad aangestaar.

“Wat traak dit jou? Eet, betaal en loop. En as jy my pla, bel ek die polisie.”

Twee-en-twintig kilo lyf. Twintig ton karakter. Suiwer dinamiet in 'n glasfles.

Die eienaar het dadelik uitgeklim en om verskoning gevra. Hy het alles gesien. Ek het niks verkeerd gedoen nie, maar sy was nie een om te ontleed nie: sy het gereageer.

Sy het my haar storie vertel. Sy het met niks uit Mexiko aangekom nie: geen geld nie, geen familie nie, geen sterk dokumente nie, geen sekerheid nie. Sy het tafels bedien om te oorleef en gehoop op 'n toekoms wat Arizona selde bied.

Sy was haastig. Al die haas in die wêreld. En daardie haas was haar grens.

Ek het 'n pen en papier gevra. Ek het 'n brief geskryf. Geen romantiek nie, geen illusies nie: net die waarheid. Ek het dit vir haar by die eienaar gelos, wat geknik het soos 'n mens knik vir iemand wat respek betoon.

Die volgende dag het ek by die plek verbygegaan. Ek het nie ingegaan nie. Ek wou net waarneem.

Skielik het ek vinnige voetstappe agter my gehoor. 'n Slag op my rug.

Ek het omgedraai.

Dit was sy.

Die getrokke gesig, die senuweeagtige oë, die kortasemigheid.

“Ek is twee-en-twintig,” het sy gesê.

“En waar de hel slaap jy? Ek soek jou die hele nag al. Selfs die polisie weet nie waar jy is nie.”

Ek het na haar gekyk. Sy was dieselfde meisie as die vorige aand, maar sonder pantser. 'n Kind in 'n wêreld wat volwassenes verslind.

Ek het haar gegroet. En ek het weggegaan. Nie uit onverskilligheid nie. Uit respek. Want sekere broosheid moet nie aangeraak word nie: jy moet dit laat gaan.

Epiloog – Arizona

Arizona is nie 'n landskap nie: dit is 'n grens. En grense word nie oorgesteek nie. Hulle word gekonfronteer.

In hierdie staat is hitte nie temperatuur nie: dit is oordeel. Die woestyn is nie ruimte nie: dit is eensaamheid. Mense leef nie, hulle bied weerstand.

Ek het vier vroue ontmoet en hulle het almal dieselfde woord gehad: oorlewing. Die grenspatrolliebeampte, tot die tande gewapen, maar so alleen soos die woestyn wat sy patrolleer. Die

Navajo-vrou, dogter van 'n genadelose land en 'n geheue wat nooit genees nie. Die verpleegster van spookdorpe, wat ongesiene lewens genees en diegene red wat niks meer oor het nie. Die immigrant-kelnerin, twee-en-twintig jaar van woede en broosheid, in oorlog met 'n wêreld groter as sy self.

Vier verskillende paaie. Dieselfde woestyn binne-in.

In Arizona wag vroue nie vir 'n toekoms nie: hulle soek dit met al hulle mag. En wanneer hulle dit nie vind nie, loop hulle aan. Want stilstaan beteken verdwyn.

Mans steek hierdie staat oor om die kloue te sien. Vroue steek dit oor om die dood te ontwyk. En hulle doen dit in stilte, sonder om iemand vir enigiets te vra.

Besinning – Arizona

Die woestyn leer jou een ding: niemand oorleef alleen nie.

Tog is dit die vroue van Arizona wat dit doen. Elke dag. Elke nag. In 'n asemrowende klimaat en 'n samelewing wat eis dat jy sterk is, selfs wanneer jy nie kan nie.

Hulle is vroue wat nie tyd het om te kla nie. Hulle het nie tyd om te droom nie. Hulle het nie tyd om foute te maak nie.

En ek het, weer eens, gedoen wat ek altyd doen: ek het hulle ontmoet, hulle waargeneem, geluister, en hulle toe laat gaan. Want respek kom ook daaruit dat jy nie vashou nie. Arizona het my daaraan herinner dat daar lewens is wat nie vra om verstaan te word nie: hulle vra net om nie geïgnoreer te word nie.

En ek sal hulle nie ignoreer nie. Ooit.

ARKANSAS

Arkansas is 'n stadige kromming tussen heuwels, riviere en krakende houthuise. Dit is 'n staat wat nie geraas maak nie, want geraas sou ongewenste aandag trek. Hier word alles tot op die been gestroop: landbouarbeid, vergete myne, geïsoleerde gemeenskappe, woonbuurte waar armoede nie 'n fase is nie, maar 'n erfenis.

Dit is die Amerika wat buite die kaart leef. Rykdom lê in die Weste. Moderniteit lê in die Noorde. Die ander bly hier: dié wat geen alternatief gehad het nie.

Die vroue van Arkansas is dié wat bymekaarhou wat oorbly: onstabiele gesinne, huise wat inmekaarstort, mans wat afwesig of oorwerk is. Die vrou van Arkansas word vroeg groot, trou vroeg en word vroeg oud.

Sy is: – 'n voltydse ma – 'n verpleegster sonder sertifikaat – 'n geïmproviseerde sielkundige – 'n kok, bestuurder, opvoeder – 'n onderbetaalde werker in supermarkte, op plase, in goedkoop klinieke.

Maar dit eindig nie daar nie. Arkansas het ook 'n ander kant: hard, verborge, gemaak van werk wat bemagtig, maar lewens wegneem. Sy is ook: – 'n posbeampte wat die geheime van die hele land ken – 'n bestuurder van plaaslike maatskappye, sonder bonusse of roem, net spanning – 'n belasting- en inkomstebeampte, gevrees maar geïgnoreer, verpletter deur papierwerk en lae salarisse – 'n FBI-agent wat as straf of vir beskerming hierheen verplaas is, tot stilte gedwing – 'n tegnikus by die waterwerke, wat water waarborg aan 'n gemeenskap wat nie eens haar naam ken nie – 'n werker in 'n farmaseutiese maatskappy, waar genesing beloof word, maar uitputtende skofte aangebied word

Geloof is 'n anker. Swoeg is daaglik. Eensaamheid is die norm.

Hier soek vroue nie emansipasie nie: hulle soek verposing. En dikwels vind hulle dit nie.

Die Posbeampte – 48 jaar oud

In Arkansas is die poskantoor die hart van die dorp. Dit is meer as net 'n plek waar briewe en pakkies deurgaan: skinderstories, tjeks, klagtes, bedrog en bekentenisse sirkuleer daar.

Sy hou dit aan die gang. Sy weet alles van almal. Maar niemand weet iets van haar nie.

Vir my was dit soos om terug te keer na my ma se kantoor. Vyf-en-dertig jaar by die poskantoor, en sekere dinamika herken jy dadelik: rigiede hiërargieë, vertrouwe in 'n uitgesoekte paar, geld wat van hand verwissel, maar altyd onder beheer. Ek het ingegaan en reeds geweet watter soort antwoord ek sou kry.

Voorspelbaarheid is 'n voordeel.

Dit was 'n grap dat Kriss, 48, direkteur, die deur van haar kantoor oopgemaak het. Sy het my dadelik soos 'n “buitelandse konsultant” behandel, met daardie nuuskierigheid gemeng met wantroue wat vroue het wat gewoon is om niemand te vertrou nie, maar moeg is om alles alleen te doen.

Eers het sy my gewys wat sy kon doen. Toe, met meer moed, wat sy wou hê.

Toe die eerste versperring eers oorkom was, het die kontak met geld en haar daaglikse gereedskap die res laat wegsmeel. Sy het begin praat. Moeilike verhoudings met die administrasie, loopbaanblokkasies, gebroke beloftes, voortdurende kontroles, nul erkenning.

“Ek het vinnige en doeltreffende oplossings nodig,” het sy gesê.

Ek het haar net ’n Latynse frase gegee, daar uitgegooi as ’n uitdaging: “Do ut des.” Ek gee dit vir jou sodat jy dit kan gee.

Sy het dadelik verstaan: “Ek gee jou alles wat jy wil hê, as jy my help.”

In die loop van drie dae het ek ’n reeks briewe aan die Hoofbestuur voorberei. Sy het dit gelees, medeonderteken en weggestuur. Kort daarna het die oproep gekom.

Sy het geëis dat ek haar as konsultant vergesel. Ek het ingestem. Die resultaat was duidelik: – oorgang van beampte na bestuurder – salarisverhoging – dieselfde rol – baie minder kontroles.

Sy het die kantoor verlaat en van vreugde gespring. Dit was ’n probleem wat sy al minstens vyf jaar saamgedra het, en binne ’n week was dit weg.

Die aand het sy my vir ete uitgeneem.

Sy het elegant aangetrek opgedaag, anders as hoe ek haar in die kantoor gesien het. Dit was duidelik dat iemand haar gehelp het om haar reg te maak: kollegas, vriendinne, haar dogter. Almal het deelgeneem aan daardie oorgang van “verwaarloos” na “sigbaar vrou.”

Aan die einde van die ete het sy na die kasregister gegaan om te betaal. Sy het teruggekom sonder dat sy betaal het. Die eienaar het haar gekeer: die rekening was reeds betaal.

Ek het hom vooraf gewaarsku: “Moenie ’n sent van haar vat nie. Dit is my rekening.”

Kriss het geglimlag. Toe het sy gesê ons moet loop. “Ek neem jou huis toe. Ek wil jou die geskenk gee wat jy verdien.”

Ek het presies geweet wat sy in gedagte gehad het. Ek het vir haar gesê sy moet solank voor gaan, ek sou haar netnou inhaal.

Ek, daarenteen, het lughawe toe gery. Ek het die staat verlaat.

Drie dae later het ek 'n e-pos van haar ontvang. Sy het geskryf dat sy teleurgesteld is oor my gedrag, maar ook dankbaar. Sy het, in haar woorde, “'n besondere man gevind wat niks wou hê in ruil daarvoor dat hy my lewe verander het nie.”

FBI-agent van Koers af – 38 jaar oud

Sy het van Washington gekom, gewoon aan groot ondersoeke, swaar inligtingsessies en glaskamers met mans wat oor ander se lewens besluit. Nou bevind sy haar in 'n voorstedelike stasie in Arkansas: goedkoop dwelms, gesinsgeweld, koppige stiltes. Haar mag is nutteloos. Haar eensaamheid wel.

Ek was daar om my vaardighede en my swakhede by die Ambassade te verklaar. Standaardprotokol. Ek stap haar kantoor binne: Marion, 38, 'n federale agent wat teen haar sin verplaas is.

“Ons moet mekaar op die naam noem, Nando,” het sy dadelik gesê. “Sê vir my: het jy enige swakhede?”

“Ja. Vroue.”

Sy het verstyf. “Wat bedoel jy?”

“Ek help hulle, ek het hulle lief as ek kan... en ek los hulle.”

“Hoekom?” het sy gevra. “Omdat julle altyd met dieselfde tande kou, terwyl ons baie meer het. Dis 'n gedragsding: nie alles kan vasgehou word nie, nie alles kan behou word nie.” Sy wou nou self ontleed word. “Doen dit dan ook met my. Sê vir my hoekom ek hierheen verplaas is. Wys my wat jy sien.”

Drie minute. Nie meer nie. Dit was genoeg dat sy ineenstort.

Haar probleem was eenvoudig: sy kon nie haar emosies beheer nie. In 'n agentskap soos die FBI is dit 'n vloek. Dit maak jou swak, dit maak jou onbetroubaar, hulle neem jou ondersoek weg en stuur jou waar jy geen skade kan doen nie.

Ek het dit vir haar gesê. Sonder filters.

Eers het sy geweier. Toe het sy 'n sekonde gedink. En sy het in trane uitgebars. Sy het my omhels soos 'n mens iemand omhels wat die waarheid praat wanneer niemand anders die moed gehad het om dit te doen nie.

Daarna het sy die dokumente onderteken wat my posisie bevestig. Dit was 'n logiese daad, maar haar handtekening was emosioneel.

Op pad uit het ek Washington gebel. Ek het 'n verplasing gevra: “Skuif my na Miami. Ek kan my hier nie roer nie. Daar sal ek vry wees.”

Ses maande later was Marion nog steeds in kontak met my. Oproepe, e-posse en versoeke om afsprake.

Ek het altyd dieselfde vir haar gesê: “Daar is geen toekoms nie. Ek is reeds elders.”

Sy het nie moed opgegee nie. Sy was by die FBI. En wanneer die FBI jou teiken, los hulle jou nie sommer gou nie.

Die Farmaseutiese Werker – 55 jaar oud

Sy werk in 'n aanleg wat medisyne vir die hele nasie vervaardig. 'n Kragtige ironie: sy genees ander, sy vergiftig haarself. Swaar chemikalieë, moeilike skofte, maskers wat net halwe beskerming bied, 'n salaris wat teen niks beskerm nie.

Niemand ken haar naam nie. Almal drink die pille wat deur haar hande gaan.

My toegang was nie beplan nie. Dit het alles by 'n ete begin, ná Covid, toe ek laggend gesê het ek het vier dosisse Pfizer gekry, almal uit dieselfde lot, en daardie lot het 'n "Viagra-variant" bevat wat permanente voordele gewaarborg het. 'n Grap. Een van myne.

Maar iemand by die tafels langsaan het geluister. En die nuus het deur die land versprei. Toe deur die wêreld.

Die farmaseutiese maatskappy wou my ontmoet. Om te verstaan. Om na te gaan. Want in die Verenigde State kan goeie sosiale geraas 'n aandeelprys verdubbel.

Hulle het my in die fabriek ingeneem. Sodra ek binnegestap het, het 130 mense opgestaan en applous gegee. Ek was bloedrooi in die gesig, en hulle was oortuig dat ek op die punt was om die "geheim" te onthul.

Ek het die waarheid gepraat: "Dit was 'n grap." Hulle het dit nie geglo nie.

Bestuurders, uitvoerende beamptes en sekretaresses het my omring: elkeen wou 'n besonderheid hê, 'n bevestiging, 'n sweempie tegniese waarheid.

Maar dit was 'n werker, 55 jaar oud, hande verwoes deur chemikalieë, 'n rug krom van jare se onsigbare werk, wat my om 'n onderhoud gevra het. Hulle het haar saam met my in 'n kamer geneem. Sy het neerslagtig ingekom. Leeg. Moeg.

Ons het vyf-en-veertig minute lank gepraat.

Nie oor entstowwe nie. Nie oor lotte nie. Nie oor wonderbaarlike kragte nie.

Ons het oor die lewe gepraat. Oor mislukkings wat as normaal voorgelê word. Oor drome wat begrawe is omdat niemand daar die luukse het om hulle te hê nie.

Ek het haar net een waarheid vertel: “Droom genees nie, maar dit red. En dit kos minder as die goedkoopste medisyne wat julle vervaardig.”

Sy het glimlaggend uitgestap. Haar kollegas het na haar gekyk asof sy die universele teengif gevind het.

“Wat het hy vir jou gesê?” het hulle haar gevra.

Sy het nie geantwoord nie. En ek sal dit nooit vertel nie.

Dit was die eenvoudigste geheim ter wêreld: woorde, as jy weet hoe om hulle op die regte plek te sit, maak ruimtes oop waar daar geen lug was nie.

En vir haar, daardie dag, was net asemhaal genoeg.

Die Elegante Diefvrou – 30 jaar oud

Sy steel nie uit instink nie. Sy steel omdat Arkansas nie diegene vergewe wat met niks gebore is nie.

Sy is ontwikkel, intelligent en briljant op ’n skrikwekkende manier. Sy kon ’n bestuurder, ’n professor en ’n konsultant geword het. In plaas daarvan het sy ’n skaduwee geword: sy beweeg tussen huise, kletse, identiteite, beloftes en gemiste geleenthede.

Ek het haar aanlyn ontmoet. ’n Hulpversoek het op Skype aangekom, ’n skoon profiel, ’n naam wat soos ’n kode gelyk het: Last A. Om haar mooi te noem, was ’n belediging. Mooi was ’n onderbeskrywing. ’n Dief was natuurlik. Dom was normaal. ’n Raaisel met perfekte grimering.

Sy het my om hulp gevra. Ek het dit vir haar gegee.

Binne 'n jaar het sy \$14 000 ingesamel, alles vir haar verklaarde behoeftes. Nooit 'n ontmoeting nie. Nooit 'n video-oproep nie. Nooit 'n telefoonoproep nie. Net digitale briewe, sorgvuldig opgestelde versoeke, noodgevalle wat eg gelyk het.

Dit was die soetste bedrog wat ek nog ooit ondergaan het.

Uiteindelik het ek besluit om haar te gaan soek. Little Rock. Die stad van Bill en Hillary Clinton.

Ek het haar ma, Rita, ontmoet. 'n Vriendelike, verwarde vrou wat haar dogter nie regtig geken het nie. Toe sy my sien, het sy nie geskrik nie; intendeel, sy het my om nog geld gevra, met die natuurlikheid van iemand wat asemhaal.

Dit was op daardie oomblik dat ek die waarheid gesien het.

Sy was nie alleen nie. Sy was verbind aan 'n groep in Ghana. Sy het 55% van haar verdienste teruggegee. 'n Professionele vrou uit noodsaak. Almal het my gevra hoe ek in so 'n vuil spel kon trap. Hoe ek kon glo. Betaal. Volhard. Aanvaar.

Maar die antwoord was eenvoudig, en ek het dit helder binne-in my gehad:

Diegene wat gemaak is om te help, dink nie aan die slegte nie. Hulle sien net die goeie wat hulle kan doen, selfs wanneer die wêreld hulle anders wys.

Epiloog – Arkansas

Arkansas is nie 'n staat nie: dit is 'n stadige strik. 'n Web van armoede, stilte, minimale werk en lewens wat stil-stil vervaag. Die vroue wat ek hier ontmoet het, het nie om redding gevra nie. Hulle het eenvoudig om 'n plek gevra om asem te haal.

Die Posbeampte, koningin van al die land se geheime, wou net haar waarde terugkry. Die FBI-agent, wat van bo af geval het, het meer teen haarself geveg as teen misdaad. Die Farmaseutiese Werker, onsigbaar tussen pille en chemikalieë, het die wêreld gered deur haarself stukkies vir stukkies te vergiftig. En die Elegante Dief... sy was die perfekte simbool van hierdie staat: intelligent, briljant, maar gedwing om die pad te kies wat die lewende op haar afgedwing het.

Arkansas het my een eenvoudige ding gewys: hier oorleef vroue so goed as wat hulle kan. Party hou vas. Party het weggehardloop. Party glip die skaduwees in, omdat die lig nog nooit daar was nie.

En almal van hulle, op een of ander manier, bly afwesig. Nie omdat hulle ontbreek nie. Maar omdat niemand hulle sien nie.

Besinning – Arkansas

In hierdie staat het ek verstaan dat armoede nie 'n ekonomiese toestand is nie. Dit is 'n emosionele, kulturele en geestelike toestand. Dit is die diep oortuiging dat 'n mens niks anders verdien nie. Wie hier gebore word, moet veg teen 'n ongeskrewe lot.

Die vrou van Arkansas het nie 'n toekoms nie: sy bou een met haar kaal hande. Elke dag. Binne 'n samelewing wat oor geleenthede praat, maar net oorlewing uitdeel.

Ek het hier iets helder gesien:

Vroue val nie.

Hulle word laat val.

En die ware sonde is nie armoede nie. Dit is die onverskilligheid van diegene wat kyk en verbygaan.

Ek gaan nie verby nie. Ek kyk, ek luister, ek skryf. En ek bring hierdie verhale uit hierdie aarde, want as ek dit nie gedoen het nie, sou hulle begrawe bly soos alles hier: in stilte, stof en skaamte.

KALIFORNIË

Kalifornië is nie 'n staat nie: dit is 'n massa-illusie.

Vir dié wat dit van ver af waarneem: sy son, palmbome, rolprente, tegnologie, die oseaan, die Amerikaanse droom. Vir dié wat dit van onder af beleef, is dit 'n voortdurende breuk: uiterste rykdom 'n paar meter van absolute armoede, hoëtegnologiese werk langs oeswerk op die lande, toegesluite villas en plastiektente op die sypaadjie. Dit is die plek waar die wêreld moontlikhede kom soek en voorafgeskrewe hiërargieë vind.

Vir vroue is Kalifornië 'n vals belofte: – oënskynlike vryheid – verkondigde regte – geleenthede wat te koop gestal word.

maar die reël is altyd dieselfde: as jy nie kan byhou nie, verdwyn jy.

Die afwesighede hier is nie stiltes nie: dit is liggame wat die stelsel agterlaat sonder om terug te kyk.

Die Silicon Valley-vrou – 39 jaar oud

Hulle noem dit die “hoofstad van innovasie,” maar Silicon Valley is 'n geslote leengoed waar mag manlik, wit of Asiaties is, op ingenieurswese gebou, mededingend tot op die punt van waansin.

Vroue is hier amptelik welkom: – diversiteitsprogramme – korporatiewe etiese kodes – panele oor geslagsgelykheid – glimlaggende foto's in jaarverslae.

Maar binne die kamers wat saak maak, is die toneel anders.

Sy het twee grade, 'n meestersgraad, perfekte Engels en hoë tegniese vaardighede. Sy werk met digitale produkte, data en platforms. Sy bring haar dae deur in vergaderings waar drie mense oor die werklike idees besluit: twee by die tafel, een op die skerm.

Hulle eis sagte vaardighede, bemiddelingsvaardighede en empatie. Hulle gee haar 'n koördinerende rol, nie 'n bevelvoerende een nie. Hulle wil hê sy moet teenwoordig wees, maar nie die protagonis nie.

Moederskap is in hierdie stelsel 'n logistieke anomalie. Daar is voordele, verlof, ondersteuning, fasiliteite om eiers te vries, 'n maatskappy-crèche – maar altyd met een onuitgesproke voorwaarde: jy mag nie stadiger gaan nie.

As sy swanger word, word sy as 'n potensiële probleem beskou. As sy nie swanger word nie, word sy gesien as 'n “man in 'n romp,” vervangbaar soos almal. In albei gevalle is sy 'n werktuig: nooit die middelpunt van aandag nie.

Aandvergaderings, “nood”-naweke en laatnagoproepe met Asië of Europa raak nie jou privaat lewe nie. Die stelsel eis totale beskikbaarheid.

Wanneer sy ineenstort – uitbranding, angs, slapeloosheid, 'n krisis van betekenis – is die antwoord altyd dieselfde: – joga – mindfulness – privaat terapie.

Nooit 'n strukturele hervorming nie. Nooit 'n ware herverdeling van mag nie.

Haar afwesigheid is nie fisiek nie: dit is simbolies. Sy is teenwoordig in elke proses, maar nooit in die finale erkenning nie.

Tegnologie verkoop aan die wêreld narratiewe van vroulike bemagtiging. Maar diep binne bly vroue uitsonderings wat bestuur

moet word, nie pilare wat erken moet word nie.

Die Migrantevrou van die Central Valley – 28 jaar oud

Die Central Valley is 'n deel van Kalifornië wat toeriste nie sien nie en wat die rolprente nie verfilm nie.

Dit is die landboukorridor wat die helfte van die land voed: – vrugteboorde – groente – amandels – wingerde – verwerkingsbedrywe.

In hierdie landskap is die migrantevrou die onsigbare dryfkrag van die ketting. Hulle kom uit Mexiko, Sentraal-Amerika, uit arm gemeenskappe sonder 'n werklike alternatief. Baie is ongedokumenteer, ander het brose dokumente, en almal deel dieselfde toestand: hulle bestaan hang daarvan af dat hulle nie probleme veroorsaak nie.

Sy werk op die lande, in die kweekhuise en in die verpakkingsfabrieke. Uitputtende skofte, gebuigde rug, uiterste hitte, plaagdoders in die lug, subtiele en voortdurende toesig. Sy praat min, kyk baie, luister na alles.

Die betaling is laag, dikwels onder die werklike minimum. Oortydure word nie altyd aangeteken nie. Siekverlof word nie gedek nie: wie werk misloop, word vervang.

Geweld is wydverspreid, maar word dikwels nie aangeteken nie: – teistering by die werk – seksuele afpersing – die dreigement van werkverlies – die dreigement om by die owerhede aangegee te word.

Om aan te meld beteken om te waag om alles te verloor. Om stil te bly beteken om aan te hou om iets vir die kinders huis toe te bring.

Haar afwesigheid is institusioneel: sy verskyn nie in openbare statistiek nie, sy het geen verteenwoordiging nie, sy neem nie deel aan die besprekings waar oor landbou besluit word nie, en sy word nie geraadpleeg wanneer ekologiese oorgang of volhoubare toevoerkettings bespreek word nie.

Sy is die vrou wat die kos van 'n hele nasie dra sonder die reg op 'n plek in die amptelike narratief.

Kalifornië bemark homself as “groen,” besorg oor die omgewing, gesondheid en die toekoms. Maar op die lande van sy landbouhartland werk vroue in toestande wat enige slagspreuk weerspreek.

Die Vrou van die Beeldbedryf – 32 jaar oud

Hollywood, televisieateljees, digitale platforms, agentskappe, reklame, sosiale media. Kalifornië het 'n wêreldwye ekonomie op beeld gebou. In die middel van hierdie masjinerie staan die vrou wat as oppervlak gebruik word.

Aktrise, ekstra, model, influencer, agtergrondfiguur. Die eerste oorweging oor haar is nie eties, kultureel of professioneel nie: dit is esteties.

Daar is spesifieke kategorieë “vroulike rolle”: – jong vrou vir advertensies – “normale” vrou vir gesinsveldtogte – gehiperseksualiseerde liggaam vir sekere teikengroepe – gerusstellende figuur vir ander.

Rolkeuring is nie net seleksie nie: dit is 'n kulturele filter. Dit besluit wie gewys kan word, wie bemarkbaar is en wie verwerp kan word.

Die eksplisiete en implisiete eise is altyd dieselfde: – in 'n sekere gewig pas – grimering, opknappings, veranderinge aanvaar – by

stereotipiese draaiboeke aanpas – nie diegene weerspreek wat betaal nie.

Wie probeer om sekere tonele of situasies te weier, word as “moeilik” beskou. Diegene wat misbruik of afpersing aanmeld, word geïsoleer, gebrandmerk en dikwels deur stilte vervang.

Groot wêreldwye veldtogte praat oor liggaamspositiwiteit, respek, bemagtiging en insluiting. Maar in kantoorgange, by oudisies en in produksievergaderings bly die werklike maatstawwe outyds, banaal en gewelddadig.

Die vrou is hier hipersigbaar as beeld en onsigbaar as vrye subjek.

Haar afwesigheid is sielkundig: sy is van haarself ontkoppel, in ’n handelsmerk omskep, gedwing om haar waarde in getalle te meet: kyke, likes, volgers, betrokkenheid.

Agter elke perfekte gesig wat op ’n advertensiebord gedruk is, staan ’n persoon wat dikwels byna geen beheer oor haar eie uitbeelding het nie.

Die Hawelose Vrou – 50 jaar oud

Kalifornië het ook een van die grootste hawelose bevolkings in die Verenigde State.

Tente onder oorbrûe, tydelike kampe langs kanale, mense wat in motors woon, in vervalde kampeerwaens en op sypaadjes wat in woongange omskep is. Los Angeles, San Francisco, Oakland, San Diego: armoede is oral, sigbaar en geïgnoreer.

Die hawelose vrou is dubbel blootgestel: – as arm vrou – as kwesbare vroulike liggaam.

Dikwels het sy ’n geskiedenis van: – onbekostigbare huurgeld – verlore werk – vernietigende skeidings – gesinsgeweld –

onbehandelde gesondheidsprobleme – verslawings wat as verdowning gebruik word.

Die nag is nooit rus nie: dit is verdediging. 'n Paar dinge beskerm, 'n slaapsak, 'n tas, 'n dokument, 'n herinnering. Maatskaplike dienste bestaan, maar hulle is: – stadig – onvoldoende – burokratiese – soms vernederend.

Hawelose vroue ontsnap aan presiese statistiek: hulle is dié wat rondtrek, wat van plek verwissel om aanvalle te vermy, wat nie na skuilings gaan nie omdat hulle bang is, wat nie hul kinders na dienste neem nie uit vrees dat hulle van hulle weggeneem sal word.

Haar afwesigheid is moreel: die samelewing sien haar, maar erken haar nie as deel van homself nie. Sy word as 'n probleem beskryf, nooit as die gevolg van politieke en ekonomiese keuses nie.

Kalifornië, wat praat van digitale insluiting, innovasie en 'n volhoubare toekoms, bestaan saam met vroue wat hul hare in openbare fonteine was, wat in 'n parkeerterrein omtrek, wat eet danksy 'n sopkombuis.

Nie een van hulle is “uiterste gevalle” nie. Hulle is die normale gevolg van 'n model wat die ondergang van diegene wat nie die lewenskoste kan hanteer nie, as onvermydelik aanvaar.

Epiloog – Kalifornië

Kalifornië is die wêreld se uitstalvenster en terselfdertyd sy agterkamer.

Van buite stal dit uit: – tegnologie– rolprente– musiek– universiteit– innovasie

Van binne verberg dit: – landbou-uitbuiting – ongelykhede in vaste eiendom – uiterste onsekerheid – verslawings – strukturele haweloosheid. Vroue is nie hier afwesig weens ’n gebrek aan hulle nie. Hulle is afwesig weens die versadiging van beelde.

Wanneer ’n plek voortdurend oral vroulike liggame vertoon – skerms, advertensieborde, video’s, advertensies, sosiale media-strome – gee dit die wêreld die illusie dat vroue in die middelpunt staan.

In werklikheid: – die vrou wat in tegnologie werk, regeer min – na die migrantevrou op die lande word nie geluister nie – die beeldvrou word in voorafvervaardigde rolle saamgepers – die hawelose vrou word met die blik vermy.

Kalifornië bewys dat afwesigheid nie net leegte is nie: dit kan oorverteenwoordiging sonder werklike mag wees.

Dit is die staat waar vroue oral verskyn, maar baie minder erken word as wat die wêreld dink.

Besinning – Kalifornië

In Alaska is afwesigheid ryp. In Alabama is dit geskiedenis. In Arizona is dit op die grens. In Kalifornië is dit grimering.

Hier word die afwesigheid van vroue gemasker deur: – progressiewe slagspreuke – korrekte reklameveldtogte – konferensies oor gelykheid – motiverende storievertelling.

Ons praat oor “insluiting”, maar ware insluiting word aan drie konkrete maatstawwe gemeet: – wie besluit – wie meer betaal word – wie dit kan bekostig om nee te sê.

Op hierdie drie punte word Kaliforniese vroue – oor alle sosiale klasse heen – te dikwels agtergelaat:

– die bestuurder word geduld solank sy nie volle mag eis nie – die migrantevrou word met rus gelaat solank sy harde werk kan hanteer sonder om te protesteer – die beeldvakvrou word gebruik solank sy by die teikengroep pas – die hawelose vrou word geïgnoreer solank sy nie die verkeer of die fatsoen hinder nie

Die wêreld kyk na Kalifornië om die toekoms te verstaan. Maar as dit werklik na die vroue sou kyk wat dit drywend hou, sou dit 'n eenvoudige waarheid ontdek:

Daar is geen toekoms in 'n plek wat die afwesigheid normaliseer van

diegene wat dit onderhou nie.

Daarom is Kalifornië in hierdie volume opgeneem. Nie as mite nie, nie as poskaart nie, nie as vyand nie. As bewys.

Een van die wêreld se hoofstede van die verbeelding, waar die moeilikste ding om te sien altyd dieselfde bly: die werklike lewens van vroue wat nooit op die skerm beland nie.

COLORADO

Colorado is 'n staat wat voorgee om eenvoudig te wees, maar dit nie is nie. Dit is die Amerika wat tussen twee uiterstes leef:

– berge wat soos beskerming lyk – stede wat as sosiale laboratoriums funksioneer

Dit is 'n skoon, ordelike, oppervlakkig progressiewe gebied, maar met opvallend duidelike teenstrydighede: uiters onbekostigbare lewenskoste, onsigbare segregasie, tegniese werk, omheinde gemeenskappe en stil sosiale isolasie.

Hier verdwyn vroue nie weens ooglopende geweld nie. Hulle verdwyn weens oormatige orde, kulturele druk en verstikkende sosiale verwagtinge.

Colorado is 'n staat wat baie vra en min teruggee. Die vroue wat daar woon, handhaaf 'n moeilike ewewig:

– tegniese en geestelike werk – gesinne wat totale teenwoordigheid eis – gemeenskappe wat dophou en oordeel – geestesgesondheid sonder ruimte – geografiese isolasie vermom as “lewensgehalte.”

Dit is 'n staat waar jy nie val omdat iemand jou stoot nie. Jy val omdat niemand jou sien gly nie.

Die Vrou van Denver – 35 jaar oud

Denver is modern, funksioneel en skoon. Almal praat oor tegnologie, nuwe ondernemings en lewensgehalte. Maar in die praktyk is dit 'n stad wat baie van vroue eis en buitengewoon min teruggee.

Sy is 'n professionele vrou: – grade – tegniese vaardighede – vaste werk – middel-hoë salaris.

Alles is perfek, op papier.

Sy leef onder voortdurende druk: prestasie, doelwitte, vergaderings, projekbestuur, meetbare resultate elke week.

Maatskappye praat oor 'n balans tussen werk en lewe. Maar hulle eis voortdurende beskikbaarheid.

Sy het 'n duur woonstel, 'n vol skedule en 'n noukeurig georganiseerde lewe. Sy val nie weens armoede nie: sy val weens uitputting.

Haar afwesigheid is geestelik. Sy werk altyd, dink altyd, hou alles bymekaar – totdat iets breek. En wanneer dit breek, gebeur dit in stilte.

Die Bergonderwyseres – 42 jaar oud

Buite Denver en Boulder verander Colorado van gesig. Berge, klein gemeenskappe, dorpe waar min mense in die winter bly en toeriste in die somer toestroom om foto's te neem.

Die onderwyseres is hier die pilaar van die gebied: – sy gee onderrig – sy lei – sy begelei – sy ken almal – sy is sielkundige steun – sy is 'n uitgebreide familie vir die kinders.

Sy leef tussen sneeu, geïsoleerde paaie en klein skole. Haar werkklas is enorm, haar salaris beperk.

Haar afwesigheid is institusioneel: sy dra die gemeenskap, maar neem nooit deel aan politieke besluite nie. Sy is die vrou wat werk om 'n hele land drywend te hou sonder om erken te word.

Die Vrou van die Inheemse Reservate – 30 jaar oud

Die “onsigbare” deel van Colorado is sy reservate. Gebiede waar geskiedenis swaarder weeg as moderniteit.

Inheemse vroue ervaar drie vlakke van onderdrukking: – strukturele armoede – 'n interne patriargale kultuur – eksterne institusionele verwaarlosing.

Sy werk dikwels in maatskaplike programme, stamskole en karige gesondheidsentrums. Sy veg teen verslawing, depressie, gesinsgeweld en 'n geografiese afstand wat haar heeltemal isoleer.

Haar afwesigheid is kultureel: die moderne Colorado beskou haar nie as deel van sy identiteit nie, en haar gemeenskap erken nie

altyd haar reg om haarself te herskep nie. Sy is 'n vrou wat 'n hele volk dra terwyl die wêreld haar ignoreer.

Die Vrou van die Ski-oord – 27 jaar oud

Aspen, Vail, Breckenridge, Telluride. Luuksheid, geld, wintersport, seisoenale ekonomie.

Die vrou wat hier werk – kelnerin, kroegvrou, operateur by die hysers, ontvangsdame, instrukteur – leef in 'n dubbele wêreld:

– die buitengewoon ryk toeriste – die werkers wat alles regop hou

Sy werk sonder vaste ure, word onderbetaal, en dikwels sonder sekerheid. Sy deel piepklein kamers met ander werkers om die huur te kan bekostig.

Sy is omring deur rykdom, en tog bly sy geïsoleer. Sy moet arrogante toeriste, seisoenbestuurders en voortdurende eise hanteer.

Haar afwesigheid is ekonomies: sy skep rykdom vir almal, maar bly arm.

Epiloog – Colorado

Colorado is 'n staat wat perfek lyk, maar dit nie is nie. Dit is ordelik, welvarend, modern en sosiaal gebalanseerd – op papier. Maar sy vroue leef op drie breuklyne:

– geestelike druk – territoriale isolasie – institusionele afwesigheid

Daar is geen skandale, geen massiewe gewelddade, geen chaos nie. En juis daarom is hulle afwesigheid nog swaarder.

Hier val vroue nie omdat iemand hulle stoot nie. Hulle val omdat almal aanneem dat hulle kan uithou.

Besinning – Colorado

Die krag van Colorado se vroue is om nie geraas te maak nie. En om nie die nuus te haal nie.

Dit is 'n subtiele, moderne, intelligente afwesigheid. Moeilik om te herken, maklik om te ignoreer.

Colorado leer 'n eenvoudige ding: afwesigheid is nie net armoede, geweld, koue of opsluiting nie. Dit kan ook orde wees. Dit kan ook welstand wees. Dit kan ook verwagting wees.

Wanneer 'n vrou oorweldig word, nie deur chaos nie, maar deur “alles werk goed,” dan is die probleem nie sigbaar nie – maar dit is werklik.

En daarom is Colorado ook hier: om te onthou dat vroulike afwesigheid nie net een gesig het nie. Dit het vyftig. Een vir elke staat.

CONNECTICUT

Connecticut is 'n staat wat baie mense hulle voorstel, maar min werklik ken. Van buite is dit elegant: onberispelike dorpe, skoon voorstede, uitstekende skole, duur petrol, netjiese sypaadjies, huise met perfekte grasperke. Dit is die “hoë” kant van Amerika, die een wat nooit sy stem verhef nie, die een wat organiseer, regeer en bestuur.

Hier lyk alles in ewewig, maar hierdie ewewig is nie natuurlik nie: dit is 'n voortdurende druk, 'n aanhoudende instandhouding van fatsoen, van voorkoms, van verwagting.

Connecticut vra nie dat jy skitter nie. Dit vra dat jy nooit foute maak nie.

Dit is 'n staat waar 'n mens goed kan lewe as net drie dinge waar is: – sosiale mededinging – emosionele beheer – die stil oordeel van gemeenskappe

Vroue verdwyn hier nie weens armoede of ooglopende geweld nie. Hulle verdwyn weens gedwonge aanpassing. 'n Beleefde verdwyning: sonder ophef, sonder skandaal, sonder nuus.

Dit is 'n verfynde afwesigheid, maar nietemin 'n afwesigheid.

Die Dame van die Versekeringskantoor – 40 jaar oud

Connecticut is die versekeringshoofstad van die Verenigde State. Hartford verkondig dit oral: “Insurance Capital of the World.”

Agter daardie slagspreuke sit duisende vroue voor skerm wat nooit eindig nie: – klagtes – polisse – risiko-algoritmes – digitale papierwerk – prosedures – maatstawwe.

Hulle werk is presies, tegnies en noukeurig bestuur. Elke fout kos die maatskappy geld en hulle tyd. Elke besluit moet geregverdig, gedokumenteer, goedgekeur en bekragtig word.

Die dag is 'n ketting van beheer.

Sy hou alles bymekaar omdat die stelsel verwag dat sy onberispelik moet wees. En die betaling is goed: uitstekend, in vergelyking met ander lande.

Maar die emosionele koste is uiters hoog.

Die vroue hier stort nie ineen nie. Hulle loop stadig leeg, sonder om enige geraas te maak. Want niemand in hierdie kantore vra hoe dit met jou gaan nie. Hulle vra net: “Hoe vorder jy?”

Haar afwesigheid is geestelik: elke dag teenwoordig, maar van haarself ontkoppel.

Die Vrou uit die Ryk Voorstede – 45 jaar oud

Die welgestelde deel van Connecticut is 'n wêreld op sigself. Reusagtige huise, stil SUV's, perfekte tuine, privaat skole, eeue-oue sosiale norme.

Hier werk vroue nie altyd “buite” nie: hulle werk binne die sosiale stelsel.

Haar rol is kultureel: – onberispelike ma – ingeskakelde eggenote – teenwoordigheid in komitees – bestuur van die huis – geskeduleerde vrywilligerswerk – perfekte beeld.

As sy uitmekaarval, kan sy dit nie sê nie. As sy ongelukkig is, kan sy dit nie wys nie. As sy alleen is, mag niemand dit weet nie.

Haar afwesigheid is 'n teken van identiteit: sy verdwyn agter die rol wat sy moet beliggaam.

In 'n plek waar “alles perfek is,” kan sy dit nie bekostig om enige krake te laat wys nie.

Dit is 'n elegante tronk, maar nietemin 'n tronk.

Die Vrou van die Elite-universiteit – 34 jaar oud

New Haven is die tuiste van een van die mees gesogte universiteite op die planeet: Yale.

Die akademiese omgewing lyk progressief, modern en oplettend. Maar onder die oppervlak lê starheid, felle mededinging en hemelhoë verwagtinge.

Die vroulike navorser leef 'n paradoks: – sy is ontwikkel – sy is bekwaam – sy is voorbereid – sy is sentraal tot kulturele produksie.

maar sy word ook deur die stelsel verpletter.

Publikasies, konferensies, toekennings, artikels, mentorskap, onderrigaktiwiteite, interne verhoudings. 'n Aanhoudende inspanning wat lewe, gees en liggaam deurdring.

Vroulike kollegas is dikwels mededingers. Manlike kollegas oorheers steeds die historiese leerstoele.

Haar afwesigheid is institusioneel: die kennis wat sy produseer, dra die universiteit, maar haar loopbaan vorder stadiger, onsekerder, meer opgeskort.

Baie hou vol. Baie vertrek.

Yale bly perfek. Hulle nie.

Die Vrou van die Gemengde Woonbuurte – 31 jaar oud

oud

Buite die ryk voorstede en ver van die elite-universiteite lê die werklike Connecticut: lae lone, hoë huurgeld, onseker werk, gemengde gemeenskappe en 'n sosiale stelsel wat nie altyd werk nie.

Vroue is hier die verborge pilaar: hulle werk in supermarkte, openbare skole, groepshuise, welsynsdienste, klein ondernemings en basiese gesondheidsorg. Sy hou dit alles regop: – onderbetaalde werk – kinders – uitgebreide familie – stadige openbare vervoer – voortdurende spanning.

Haar afwesigheid is ekonomies: sy werk baie, verdien min en vorder nie.

En sy leef binne 'n treffende paradoks: sy woon in een van die rykste state in Amerika sonder om deel van die rykdom te voel.

Want rykdom is hier privaat, nie sosiaal nie.

Epiloog – Connecticut

Connecticut lyk “veilig,” “skoon,” “stabiel.” En op sommige maniere is dit so.

Maar dit is ook een van die lande waar vroue die maklikste sonder 'n geluid verdwyn. Nie weens geweld nie, nie weens honger nie, nie weens koue nie. Weens sosiale verwagting.

Dit is 'n afwesigheid met 'n gladde oppervlak: geen chaos, geen geskree, geen indrukwekkende statistiek nie. Net lewens wat verpletter word deur hoë eise en lae belonings.

Niemand merk dit op nie, want alles werk. En dit is presies wat dit gevaarlik maak.

Besinning – Connecticut

In baie state is die afwesigheid opvallend. Hier is dit diskreet. Beleefd. “Normaal.” Connecticut wys dat 'n vrou die volgende kan hê: 'n huis, 'n werk, 'n inkomste, 'n veilige woonbuurt, 'n gerespekteerde gemeenskap.

en terselfdertyd as mens heeltemal onsigbaar kan wees.

Sosiale perfeksie is 'n dun lem. Dit vra dat jy glimlag terwyl dit jou ruimte wegneem.

Connecticut leer dat afwesigheid ook kan ontstaan uit te veel orde, te veel fatsoen, te veel beheer.

En dat geen samelewing werklik gevorderd is nie totdat dit vroue toelaat om teenwoordig te wees sonder om perfek te hoef te wees.

DELAWARE

Delaware is 'n gladde staat. Klein, stil en fiskaal beknop. Dit lyk soos 'n klein besonderheid, maar dit is 'n noodsaaklike deel van Amerika se bedrywighede.

Hier is daar geen reusagtige metropole, woestyne, berge of verblindende spieëls nie. Daar is 'n verborge ekonomie, diskrete politiek, 'n burokrasie wat stilweg miljarde skuif.

Delaware is waar Amerika sy maatskappye registreer, sy geld bewaar en sy rekeninge vereffen. 'n Plek in die middel: nie te ryk nie, nie te arm nie, nie te luidrugtig nie.

Dit is 'n perfekte grys gebied.

In Delaware ontplof vroulike afwesigheid nie. Dit verdamp. Stadig, bestendig, onsigbaar in die syfers en in die openbare gesprek. Hier verdwyn vroue weens stille oorlading, weens werk wat te klein is om in ag geneem te word, weens rolle wat nooit die nasionale narratief binnegaan nie.

Die Dame van die Korporatiewe Kantoor – 38 jaar oud

Delaware is die wetlike tuiste van meer as 'n miljoen Amerikaanse maatskappye. Dit argiveer korporatiewe dokumente, samesmeltings, trusts, eienaarskapsveranderinge, belastingdokumente en transaksies ter waarde van miljarde.

Die wêreld dink hierdie werk word deur groot bestuurders gedoen. Dit word gedoen deur vroue wat in vensterlose hokkies sit en eindelose strome dokumente hanteer.

Sy werk in 'n ordelike kantoor, vol reëls, prosedures en kontroles. Sy maak byna nooit foute nie, want 'n fout kan miljoene kos. Sy is vinnig, presies en onsigbaar.

Haar dag bestaan uit: vorms, handtekeninge, protokolle, kontroles, e-posse, kontrolelyste.

Haar werk dra 'n hele ekonomiese stelsel. Maar niemand sien dit nie. Niemand erken dit nie. Niemand praat daaroor nie.

Haar afwesigheid is struktureel: sy hou 'n papierryk drywend sonder om ooit in die narratiewe van mag te verskyn.

Die Vrou van die Pakhuis en Logistiek – 33 jaar oud

Delaware is nie net burokrasie nie. Dit is ook 'n hawe, vragverkeer, pakhuise en toevoerkettings.

Die vrou werk hier in: – koelpakhuis – sorteersentrums – industriële pakhuis – voedselmaatskappye – nagkoördinerings. Swaar skofte, vinnige tempo, gebuigde rûe, koue lug. Herhalende bewegings, risiko van beserings, voortdurende toesig.

Haar salaris is laag. Haar kontrak is dikwels onseker. Haar lewe is sonder marge.

Haar afwesigheid is ekonomies: sy werk hard, verdien min en groei nooit nie.

Sy is die vrou wat die verborge deel van die handel dra terwyl die wêreld net na die groot stede kyk.

Die Vrou van die Primêre Gesondheidsorg – 47 jaar oud

Delaware het nie 'n reusagtige gesondheidstelsel nie. Dit het 'n minimale en uiters brose netwerk van primêre sorg.

Die vrou dra hier: – aftreeoorde– klein mediese praktyke– gemeenskapsklinieke– tuisversorging– steun vir eensame bejaardes– vergete chroniese pasiënte.

Haar werk is emosioneel, fisiek en aanhoudend. Sy sien meer lyding as wat sy kan verduur. Sy werk ekstra ure sonder erkenning. Sy kry minder betaal as wat sy verdien.

Haar afwesigheid is sosiaal: sy vervang die Staat waar die Staat nie kan uitkom nie, maar niemand beskou haar as 'n noodsaaklike deel van die stelsel nie.

Wanneer sy weg is, val alles uitmekaar. Maar wanneer sy werk, merk niemand dit op nie.

Die Vrou van die Lae-inkomste-woonbuurt – 29 jaar oud

oud

Delaware het ook sy brose dele: woonbuurte wat getref is deur armoede, gesinsgeweld, dwelms en verwaarlosing. Vroue hier staar drie probleme gelyktydig in die gesig: onsekere werk, stygende lewenskoste en min sosiale beskerming.

Sy werk as kassiere, skoonmaker, seisoenwerker, kinderoppasser en kombuisassistent. Sy was, maak skoon, versorg en rig ander mense se huise in.

Haar dag is 'n gejaag: kinders, busse, skofte, inkopies, huis, probleme.

Haar afwesigheid is stedelik: sy woon in 'n stad wat van wedergeboorte praat, maar juis die vroue agterlaat wat dit in die slegste oomblikke drywend hou.

Epiloog – Delaware

Delaware het nie die drama van Kalifornië, die vriestemperature van Alaska of die hardheid van die Suide nie.

Daar is iets anders daaraan: normaliteit as 'n vorm van onsigbaarheid.

Hier maak vroue se werk geen geraas nie, want dit is: – tegnies – herhalend – noodsaaklik – stil – nie baie narratief nie.

Daar is nooit 'n ontploffing nie. Daar is voortdurende slytasie.

Vroue haal nie die opskrifte nie. Hulle betoog nie in massa nie. Hulle eis nie ruimte nie. Hulle verduur eenvoudig.

En dit is juis wat hulle onsigbaar maak.

Besinning – Delaware

Delaware toon dat vroulike afwesigheid 'n nog verraderliker vorm kan aanneem: die perfekte bestuur van stilte. Hier is vroue die dryfkrag agter: – burokrasie – koördinerings – basiese gesondheidsorg – minimum dienste. Tog verskyn hulle nooit in Amerika se verhale nie. Afwesigheid is nie geraas nie. Dit is agtergrond. En Delaware is die bewys daarvan: 'n plek waar die land altyd verbygaan, maar die vrou altyd stilstaan.

Ferdinando Frega